

गुरुगुणषट्त्रिंशत् षट्त्रिंशिका (देवचन्द्र कृति - ३)

प्रकाशक

श्री जिनशासन आराधना ट्रस्ट

मुंबई - ४०० ००२.

श्रीमदपंडितदेवचन्द्रजी कृत

गुरुगुणषट्त्रिंशत् षट्त्रिंशिका

(देवचन्द्र कृति - ३)

बालावबोध सहित

संशोधक

पू.आचार्य देवश्री बुद्धिसागरसूरि महाराज

प्रकाशक

श्री जिनशासन आराधना ट्रस्ट
दु.नं.५, बदरिकेश्वर सोसायटी,
८, नेताजी सुभाष रोड,
मरीनड्राईव "इ" रोड, मुंबई-४००००२.

विक्रम सं. २०५६

मूल्य रु. ५०/-

પ્રાપ્તિ સ્થાન

- શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
શોપ નં. ૫, બદ્રિકેશ્વર સોસાયટી,
મરીન ડ્રાઇવ, 'ઈ' રોડ, નેતાજી સુભાષ માર્ગ,
મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.
- શ્રી જિન શાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
C/O. ચંદ્રકાંત એસ. સંઘવી,
બી/૬, અશોકા કોમ્પ્લેક્સ, રેલ્વે ગરનાળા પાસે,
પાટણ (ઉ. ગુજ.), પીન-૩૮૪ ૨૬૫.
- મૂળીબહેન અંબાલાલ રતનચંદ જૈન ધર્મશાળા,
સ્ટેશન રોડ, વીરમગામ, (ગુજરાત).
- બંસીલાલ અંબાલાલ શાહ જૈન યાત્રિક ભુવન
માણેક ચોક, ખંભાત (ગુજરાત), પીન-૩૮૮ ૬૨૦
- ચીમનલાલ કલાધર
સંતકૃપા, બીજે માળે, મ્હસકરવાડા, છેડા રોડ,
જોશી હાઇસ્કૂલ પાસે, ડોંબીવલી (પૂર્વ), પીન-૪૨૧ ૨૦૧.
જિ. યાણા (મહારાષ્ટ્ર)

serving jin.shasan

095600

gyanmandir@kobatirth.org

: પ્રકાશકીય :

અધ્યાત્મયોગી શ્રી દેવચન્દ્રજીતકૃત “ગુરુગુણાછત્રીશી” બાલાવબોધ સહિત ગ્રંથને સહર્ષ પ્રકાશિત કરીએ છીએ.

શ્રીમદ્ દેવચન્દ્ર ભાગ-૧ સંવત ૧૯૮૫માં શ્રી અધ્યાત્મ જ્ઞાન પ્રસારક મંડળ તરફથી વકીલ મોહનલાલ હીમચંદે પાદરાથી પ્રકાશિત કરેલ છે.

આ ગ્રંથમાં દેવચન્દ્ર મહારાજની (૧) આગમસાર (૨) નયચકસાર (૩) ગુરુગુણાછત્રીશી (૪) કર્મગ્રંથ ટિપ્પણી (૧થી ૫) (૫) કર્મસંવેધ પ્રકરણ (૬) વિચાર રત્નસાર (૭) છુટક પ્રશ્નોત્તર (૮) કાગળો, આમ આઠ કૃતિઓ પ્રકાશિત થઈ છે. અમે આ કૃતિઓને અલગ અલગ પ્રકાશિત કરવા ઈચ્છીએ છીએ. પૂર્વ આગમસાર તથા નયચકસાર ગ્રંથ - દેવચન્દ્ર કૃતિ ભાગ-૧ તથા દેવચન્દ્રકૃતિ ભાગ-૨ પ્રકાશિત થઈ ચૂક્યા છે. હાલમાં દેવચન્દ્ર કૃતિ-૩ “ગુરુગુણા છત્રીશી” પ્રકાશિત કરીએ છીએ, ત્યાર પછી કર્મગ્રંથ ટિપ્પણી, કર્મસંવેધ બન્ને દેવચન્દ્રકૃતિ-૪ તરીકે તથા વિચારરત્ન સાર, છુટક પ્રશ્નોત્તર અને કાગળો ત્રણે દેવચન્દ્રકૃતિ-૫ તરીકે પ્રકાશિત કરવાની અમારી ભાવના છે.

ગ્રંથકર્તા શ્રી દેવચન્દ્ર મહારાજના તથા “દેવચન્દ્ર પ્રથમ ભાગ” ના સંશોધક પૂ.સ્વ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિજી મ.સા.નો ઉપકાર માનીએ છીએ તથા “શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળ” અને વકીલ મોહનલાલ હીમચંદ પાદરાવાળા પ્રત્યે કૃતજ્ઞતાભાવને પ્રદર્શિત કરીએ છીએ...

ગુરુ એટલે આચાર્ય તે છત્રીશ ગુણોથી અલંકૃત છે વળી એવી છત્રીશ છત્રીશી છે, તે ભિન્નભિન્ન પણ છે. તેનું સ્વરૂપ આ ગ્રંથમાં આલેખેલું છે. ગુરુપદ કે આચાર્યપદ ધારણ કરતા પહેલ કેટલી લાયકાતની જરૂર છે તેનો સહેજ જ્યાલ કરવાની ઈચ્છાવાળાએ આ નાનકડો ગ્રંથ જરૂર વાંચવા જેવો છે. આ પ્રસ્તુત ગ્રંથના સ્વાધ્યાય દ્વારા ભવ્ય જીવો ગુરુ પ્રત્યે - આચાર્ય પ્રત્યે ભક્તિ - બહુમાન ભાવવાળા બની આત્મશુદ્ધિ પ્રાપ્ત કરે એજ શુભેચ્છા.

શ્રુતભક્તિનો વિશેષ વિશેષ લાભ મળ્યા કરે એજ શ્રુતાધિષ્ઠાધિકા શ્રી સરસ્વતી દેવીને પ્રાર્થના.

લિ. જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ

ટ્રસ્ટીઓ

ચન્દ્રકુમાર બાબુભાઈ જરીવાળા

લલિતભાઈ રતનચંદ કોઠારી

પુંડરીકભાઈ અંબાલાલ શાહ

॥ નમો નમઃ શ્રી ગુરુપ્રેમસૂરયે ॥

❖ દિવ્યકૃપા ❖

સિદ્ધાંતમહોદધિ સ્વ. આચાર્ય દેવ
શ્રીમદ્ વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજા

❖ શુભાશીષ ❖

વર્ધમાન તપોનિધિ ગચ્છાધિપતિ સ્વ. આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્ વિજય ભુવનભાનુસૂરીશ્વરજી મહારાજા

❖ પુણ્યપ્રભાવ ❖

પરમ પૂજ્ય સમતાસાગર સ્વ. પંન્યાસજી
શ્રી પદ્મવિજયજી ગણિવર્યશ્રી

❖ પ્રેરણા-માર્ગદર્શન ❖

પ. પૂ. વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્ વિજય હેમચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજા

❖ પ્રકાશક ❖

શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
દુકાન નં. ૫, બદ્રિકેશ્વર સોસાયટી,
૮૨, નેતાજી સુભાષ રોડ, મરીન ડ્રાઇવ, '૬' રોડ,
મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.

: ભાવભરી અભ્યુદય :

ગુરુગુણષટ્ત્રિંશત્ ષટ્ત્રિંશિકા (દેવચંદ્રકૃતિ-૩)ના પ્રકાશનનો સંપૂર્ણ લાભ, પ.પૂ. સિદ્ધાંતમહોદધિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ નાં દીક્ષા શતાબ્દી વર્ષના ઉપક્રમે શ્રી સુમતિનાથ શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, અમદાવાદ ના જ્ઞાનનિધિમાંથી લેવામાં આવેલ છે. જ્ઞાનનિધિના સદ્પયોગની ભૂરિ ભૂરિ અનુમોદના કરીએ છીએ.

લિ. શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ (મુંબઈ)

શ્રુતસમુદ્ધારક બનતા પુણ્યાત્માઓ તથા જેન સંઘો

- ૧ ભાણબાઈ નાનજી ગડા, મુબઇ.
(પ. પૂ. ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય ભુવનભાનુસૂરિ મ.સા. ની ઉપદેશથી)
- ૨ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી, અમદાવાદ.
- ૩ શ્રી શાંતિનગર ચેતાબર મૂર્તિપૂજક જેન સંઘ, અમદાવાદ.
(પ. પૂ. તપસપ્રાટ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય હિમાશુસૂરિ મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૪ શ્રી શ્રીપાળનગર જેન ઉપાશ્રય ટ્રસ્ટ, વાલકેશ્વર, મુબઇ.
(પ. પૂ. ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય રામચંદ્રસૂરિ મ.સા.ની દિવ્યકૃપા તથા પૂ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય મિત્રાનંદ સૂરિ મ.સા.ની પ્રેરણાથી)
- ૫ શ્રી લાવણ્ય સોસાયટી ચે. મૂ. જેન સંઘ, અમદાવાદ.
(પ. પૂ. પન્થાસજી શ્રી ફુલચંદ્રવિજયજી ગણિવર્ચની પ્રેરણાથી)
- ૬ નયનબાળા બાબુભાઈ સી. જરીવાલા, હ. ચંદ્રકુમારભાઈ, મનીષભાઈ, કલ્પનેષભાઈ. (પ. પૂ. મુનિરાજશ્રી કલ્યાણબોધિ વિ. મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૭ કેશરબેન રતનચંદ કોઠારી, હ. લલિતભાઈ.
(પ. પૂ. ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય જયધોષસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી)
- ૮ શ્રી ચેતાબર મૂ. ત. જેન પોષધશાળા ટ્રસ્ટ, દાદર, મુબઇ.
- ૯ શ્રી મુલુંડ ચે. મૂ. ત. જેન સંઘ, મુલુંડ, મુબઇ.
(પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવશ્રી હેમચંદ્રસૂરિ મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૧૦ શ્રી સાતાકુઝ ચે. મૂ. ત. જેન સંઘ, સાતાકુઝ, મુબઇ.
(પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રી હેમચંદ્રસૂરિ મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૧૧ શ્રી દેવકરણ મૂળજીભાઈ જેન દેરાસર પેઢી, મલાડ (વેસ્ટ), મુબઇ.
(પ. પૂ. મુનિરાજશ્રી સંયમબોધિ વિ. મ.સા. ની પ્રેરણાથી)

- ૧૨ સંઘવી અંબાલાલ રતનચંદ જેન ધાર્મિક ટ્રસ્ટ, ખંભાત.
(પૂ. આ. શ્રી વસંતપ્રભાશ્રીજી મ. તથા પૂ. સા. શ્રી સ્વયંપ્રભાશ્રીજી મ.
તથા પૂ. આ. શ્રી દિવ્યયશાશ્રીજી મ.ની પ્રેરણાથી મૂળીબેનની
આરાધનાની અનુમોદનાર્યે.)
- ૧૩ બાબુ અમીચંદ પનાલાલ આદીશ્વર જેન ટેમ્પલ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ,
વાલકેશ્વર, મુંબઈ.
(પૂ. મુનિરાજશ્રી અક્ષયબોધિ વિ. મ. તથા પૂ. મુનિરાજશ્રી મહાબોધિ
વિ. મ. તથા પૂ. મુનિરાજશ્રી હિરણ્યબોધિ વિ. મ. ની પ્રેરણાથી)
- ૧૪ શ્રી ત્રેયસ્કર અંધેરી ગુજરાતી જેન સંઘ, મુંબઈ.
(પૂ. મુનિશ્રી હેમદર્શન વિ. મ. તથા પૂ. મુનિશ્રી રમ્યધોષ વિ. મ. ની
પ્રેરણાથી)
- ૧૫ શ્રી જેન શ્વે. મૂ. સંઘ, મંગળ પારેખનો ખાંચો, શાહપુર, અમદાવાદ.
(પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી રુચકચંદ્ર સૂરિ મ. સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૧૬ શ્રી પાર્શ્વનાથ શ્વે. મૂ. જેન સંઘ, સંઘાણી એસ્ટેટ, ઘાટકોપર (વેસ્ટ),
મુંબઈ.
(પૂ. મુનિશ્રી કલ્યાણબોધિ વિ. મ. ની પ્રેરણાથી)
- ૧૭ શ્રી નવજીવન સોસાયટી જેન સંઘ, બોમ્બે સેન્ટ્રલ, મુંબઈ.
(પૂ. મુનિશ્રી અક્ષયબોધિ વિ. મ. ની પ્રેરણાથી)
- ૧૮ શ્રી કલ્યાણજી સોભાગચંદ જેન પેઢી, પીંડવાડા-રાજસ્થાન.
(સિદ્ધાંતમહોદધિ સ્વ. પૂ. આ. શ્રીમદ્ વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મ.સા.
ના સંયમની અનુમોદનાર્યે)
- ૧૯ શ્રી ઘાટકોપર જેન શ્વે. મૂ. ત. સંઘ, ઘાટકોપર (વેસ્ટ), મુંબઈ.
(વેરાગ્યદેશનાદક્ષ પૂ. આ. શ્રી હેમચંદ્રસૂરિ મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨૦ શ્રી આંબાવાડી શ્વે. મૂ. ત. સંઘ, અમદાવાદ.
(પૂ. મુનિ શ્રી કલ્યાણબોધિવિજયજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨૧ શ્રી જેન શ્વે. મૂ. સંઘ, વાસણા, અમદાવાદ.
(પૂ. આ. શ્રી નરરત્નસૂરિ મ. સા. ના સંયમજીવનની અનુમોદનાર્યે
પૂ. તપસ્વીરત્ન આ. શ્રી હિમાંશુસૂરીશ્વરજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી)

- ૨૨ શ્રી પ્રેમવર્ધક આરાધક સમિતિ, ધરશિધર દેરાસર, પાલડી, અમદાવાદ.
(પૂ. ગણિવર્ધ શ્રી અક્ષયબોધિ વિજયજી મ.ની પ્રેરણાથી)
- ૨૩ શ્રી મહાવીર જેન શ્રે. મૂ. સંઘ, પાલડી, અમદાવાદ.
શેઠ કેશવલાલ મૂળચંદ જેન ઉપાશ્રય.
(પ. પૂ. આ. શ્રી રાજેન્દ્રસૂરિ મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨૪ શ્રી માટુંગા જેન શ્રે. મૂ. ત. સંઘ એન્ડ ચેરીટીઝ, માટુંગા, મુંબઈ.
- ૨૫ શ્રી જીવીત મહાવીર સ્વામી જેન સંઘ, નાંદિયા (રાજસ્થાન).
(પૂ. ગણિ શ્રી અક્ષયબોધિ વિ. મ. સા. તથા મુનિશ્રી મહાબોધિવિજયજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨૬ શ્રી વિશા ઓશવાળ તપગચ્છ જેન સંઘ, ખંભાત.
(વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ પૂ. આ. શ્રી હેમચંદ્રસૂરિ મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨૭ શ્રી વિમલ સોસાયટી આરાધક જેન સંઘ, બાણગંગા, વાલકેશ્વર, મુંબઈ.
(પ. પૂ. વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્ય વિજય હેમચંદ્રસૂરિશ્વરજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨૮ શ્રી પાલિતાણા ચાતુર્માસ આરાધના સમિતિ
(પૂ. આ. હેમચંદ્રસૂરિ મ. ના સં. ૨૦૫૩ના ચાતુર્માસ પ્રસંગે)
- ૨૯ શ્રી સીમંધર જિન આરાધક ટ્રસ્ટ, એમરલ્ડ એપાર્ટ. અંધેરી (ઈ).
(પૂ. મુનિશ્રી નેત્રાનંદ વિજયજી મ. સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૩૦ શ્રી ધર્મનાથ પોપટલાલ હેમચંદ જેન શ્રે. મૂ. સંઘ, જેનનગર, અમદાવાદ.
(પ. પૂ. મુનિશ્રી સંયમબોધિવિજયજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૩૧ શ્રી કૃષ્ણનગર જેન શ્રેતાંબર મૂ. સંઘ, સૈજપુર, અમદાવાદ.
(પ. પૂ. આચાર્યવિજય હેમચંદ્રસૂરિશ્વરજી મ.સા.ના કૃષ્ણનગર મધ્યે સંવત ૨૦૫૨ના ચાતુર્માસ નિમિત્તે પ. પૂ. મુનિરાજશ્રી કલ્યાણબોધિ વિજય મ.સા.ની પ્રેરણાથી)

- ૩૨ શ્રી બાબુભાઈ સી. જરીવાળા ટ્રસ્ટ, નિઝામપુરા, વડોદરા.
(પ.પૂ.વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્ય વિજય હેમચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
ની પ્રેરણાથી)
- ૩૩ શ્રી ગોડી પાર્શ્વનાથ ટેમ્પલ ટ્રસ્ટ, પૂના.
(પ્રેરક : પૂ.ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્વિજય જયઘોષસૂરીશ્વરજી
મ.સા તથા પૂ.મુનિરાજશ્રી મહાબોધિવિજયજી મ.સા.)
- ૩૪ શ્રી શંભેશ્વર પાર્શ્વનાથ જૈન સે. મંદિર ટ્રસ્ટ-ભવાની પેઠ, પૂના.
(પ્રેરક : પૂ. મુનિશ્રી અનંતબોધિવિજયજી મ.સા.)
- ૩૫ શ્રી કન્યાશાળા જૈન ઉપાશ્રય-ખંભાત
(પૂ.પ્રવર્તીની સાધ્વી શ્રી રંજનશ્રીજી મ.સા. તથા પૂ. પ્રવર્તીની
સાધ્વીશ્રી ઈન્દ્રશ્રીજી મ.સા.ના સંયમ જીવનની અનુમોદના અર્થે
પૂ.સાધ્વીશ્રી વિનયપ્રભાશ્રીજી મ.સા. તથા પૂ.સાધ્વીશ્રી વસંતપ્રભાશ્રીજી
મ.સા.)
- ૩૬ શ્રી જવાહરનગર જૈન સે. મૂ. સંઘ-ગોરેગામ-મુંબઈ
(પૂ.પ્રશાંતમૂર્તિ આચાર્યદેવ શ્રી રાજેન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી)
- ૩૭ શ્રી શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક તપાગચ્છ દાદર જૈન પૌષ્ઠશાળા ટ્રસ્ટ
(પૂ.મુનિશ્રી અપરાજિતવિજયજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી)
- ૩૮ શ્રી માટુંગા જૈન સે. મૂ. તપાગચ્છ સંઘ એન્ડ ચેરિટીઝ-માટુંગા,
મુંબઈ (પૂ.પન્યાસપ્રવર શ્રી જયસુંદરવિજયજી ગણિવર્યની, પ્રેરણાથી)
- ૩૯ શ્રી શંભેશ્વર પાર્શ્વનાથ સે. મૂ. તપાગચ્છ જૈન સંઘ
દિનેશ ભુવન, ઘાટકોપર (ઈસ્ટ), મુંબઈ.
(પૂ. પં.શ્રી વરબોધિવિજયજી ગણિવર્યની પ્રેરણાથી)

શ્રુતોદ્ધારક બનતા પુણ્યાત્માઓ તથા જૈન સંઘો.

- ૧ શ્રી લક્ષ્મીવર્ધક જૈન સંઘ, પાલડી, અમદાવાદ.
(પ. પૂ. મુનિરાજશ્રી નિપુણચંદ્ર વિજય મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૨ શ્રી નડીયાદ શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, નડીયાદ.
(પ. પૂ. મુનિશ્રી વરબોધિવિજયજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી).
- ૩ શ્રી સાયન શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, સાયન, મુંબઈ.
- ૪ શ્રી પાર્શ્વનાથ શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ.
સધાણી એસ્ટેટ, ઘાટકોપર (વેસ્ટ), મુંબઈ.

શ્રુતભક્ત બનતા પુણ્યાત્માઓ તથા જૈન સંઘો.

- ૧ શ્રી બાબુભાઈ સી જરીવાલા ટ્રસ્ટ, નિઝામપુરા, વડોદરા.
- ૨ શ્રી બાપુનગર શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, અમદાવાદ.
(પૂ. ગણિવર્યશ્રી અક્ષયબોધિવિજયજી મ.સા. તથા મુનિરાજશ્રી મહાબોધિવિજયજી મ.સા. ની પ્રેરણાથી)
- ૩ શ્રી સુમતિનાથ શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક-જૈન સંઘ, મેમનગર, અમદાવાદ.
(પૂ. મુનિરાજશ્રી ધર્મરક્ષિત વિ.મ. તથા પૂ. મુનિરાજશ્રી હેમદર્શન વિ.મ.ની પ્રેરણાથી)
- ૪ સ્વ. શ્રી સુંદરલાલ દલપતભાઈ ઝવેરી
હા. જાસુદબેન, પુનમચંદભાઈ, જસવંતભાઈ વગેરે.
- ૫ શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામી જૈન શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક મંદિર ટ્રસ્ટ, કોલ્હાપુર.
- ૬ શ્રી અરવિંદકુમાર કેશવલાલ ઝવેરી જૈન રિલિજિયસ ટ્રસ્ટ, ખંભાત.

શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ-મુંબઈ દ્વારા પ્રકાશિત થયેલા ગ્રંથોની સૂચિ

૧) જીવવિચાર પ્રકરણ સટીક દંડક પ્રકરણ સટીક કાર્યસ્થિતિ સ્તોત્રાભિધાન સટીક.	અવયૂરી ૨૭) પ્રવ્રજ્યા વિધાન કુલક સટીક.
૨) ન્યાયસંગ્રહ સટીક.	૨૮) ચૈત્યવંદન ભાષ્ય (સંધ્યાચાર ભાષ્ય સટીક).
૩) ધર્મસંગ્રહ સટીક ભાગ-૧.	૨૯) વર્ષમાન દેશના પદ્ય (ભા. ૧. છાયા સાથે).
૪) ધર્મસંગ્રહ સટીક ભાગ-૨.	૩૦) વર્ષમાન દેશના પદ્ય (ભા. ૨ છાયા સાથે).
૫) ધર્મસંગ્રહ સટીક ભાગ-૩.	૩૧) વ્યવહાર શુદ્ધિ પ્રકાશ.
૬) જીવસમાસ ટીકાનુવાદ.	૩૨) અનેકાન્ત વ્યવસ્થા પ્રકરણ.
૭) જંબુદ્વીપ સંગ્રહણી સટીક.	૩૩) પચરણ સંદોહ.
૮) સ્વાદ્વાદમંજરી સાનુવાદ.	૩૪) ઉત્પાદાદિસિદ્ધિ પ્રકરણ સટીક.
૯) સંસેપ સમરાદિત્ય કેવળી ચરિત્ર.	૩૫) અભિધાન વ્યુત્પત્તિ પ્રક્રિયા કોશ ભાગ-૧ ચિંતામણિ ટીકાનું અકારાદિ ક્રમે સંકલન.
૧૦) બૃહત્ત્રેત્રસમાસ સટીક.	૩૬) અભિધાન વ્યુત્પત્તિ પ્રક્રિયા કોશ ભા. ૨.
૧૧) બૃહત્ સંગ્રહણી સટીક.	ચિંતામણિ ટીકાનું અકારાદિ ક્રમે સંકલન.
૧૨) બૃહત્ સંગ્રહણી સટીક.	૩૭) પ્રશ્નોત્તર રત્નાકર (સેન પ્રશ્ન).
૧૩) ચૈત્યવંદણ મહાભાસ.	૩૮) સંબોધસપ્તતિ સટીક.
૧૪) નયોપદેશ સટીક.	૩૯) પંચવસ્તુ સટીક.
૧૫) પુષ્પમાળા (મૂળ અનુવાદ).	૪૦) શ્રી જંબુસ્વામી ચરિત્ર.
૧૬) મહાવીર ચરિત્ર.	૪૧) શ્રી સમ્યક્ત્વ સપ્તતિ સટીક.
૧૭) મલ્લિનાથ ચરિત્ર.	૪૨) ગુરુગુણ પદ્મત્રિશત્પદ્મત્રિશિકા સટીક.
૧૮) વાસુપૂજ્ય ચરિત્ર.	૪૩) સ્તોત્ર રત્નાકર.
૧૯) શાંતસુધારસ સટીક.	૪૪) ઉપદેશ સપ્તતિ.
૨૦) શ્રાદ્ધગુણ વિવરણ.	૪૫) ઉપદેશ રત્નાકર.
૨૧) તત્ત્વજ્ઞાન તરંગિણી.	૪૬) શ્રી વિમલનાથ ચરિત્ર.
૨૨) ત્રિષષ્ઠિશલાકા પુરુષ ચરિત્ર પર્વ ૩/૪.	૪૭) સુબોધા સમાચારિ.
૨૩) ત્રિષષ્ઠિશલાકા પુરુષ ચરિત્ર પર્વ ૫/૬.	
૨૪) અષ્ટસહસી તાત્પર્ય વિવરણ.	
૨૫) મુક્તિપ્રબોધ.	
૨૬) વિશેષણવતી વંદન પ્રતિક્રમણ.	

- ૪૮) શાંતિનાથ ચરિત્ર ગ્રંથ.
 ૪૯) નવપદ પ્રકરણ સટીક ભા. ૧.
 ૫૦) નવપદ પ્રકરણ સટીક ભા. ૨
 ૫૧) નવપદ પ્રકરણ લઘુ વૃત્તિ.
 ૫૨) શ્રાદ્ધ પ્રકરણ વૃત્તિ.
 ૫૩) શ્રી પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર.
 ૫૪) વિજય પ્રશસ્તિ ભાષ્ય (વિજય સેનસૂરિ ચરિત્ર).
 ૫૫) કુમારપાળ મહાકાવ્ય સટીક (પ્રાકૃત દ્વયાશ્રય)
 ૫૬) ધર્મરત્ન પ્રકરણ સટીક ભા. ૧.
 ૫૭) ધર્મરત્ન પ્રકરણ સટીક ભા. ૨.
 ૫૮) ઉપદેશ પદ ભા. ૧.
 ૫૯) ઉપદેશ પદ ભા. ૨.
 ૬૦) શ્રાદ્ધદિનકૃત્ય ભા. ૧.
 ૬૧) શ્રાદ્ધદિનકૃત્ય ભા. ૨.
 ૬૨) પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર
 ૬૩) વિચાર રત્નાકર
 ૬૪) ઉપદેશ સંપત્તિકા
 ૬૫) દેવેન્દ્ર નરકેન્દ્ર પ્રકરણ
 ૬૬) પુષ્પ પ્રકરણમાળા
 ૬૭) ગુર્વાવલી
 ૬૮) પુષ્પ પ્રકરણ
 ૬૯) નેમિનાથ મહાકાવ્ય
 ૭૦) પાંડવ ચરિત્ર ભા. ૧.
 ૭૧) પાંડવ ચરિત્ર ભા. ૨.
 ૭૨) પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર ગદ્ય
 ૭૩) હીર પ્રશ્નોત્તરાર્ણ
 ૭૪) ધર્મવિધિ પ્રકરણ
 ૭૫) સુપાર્શ્વનાથ ચરિત્ર ભા. ૧.
 ૭૬) દેવધર્મ પરીભાષિત ગ્રંથો.
 ૭૭) સુપાર્શ્વનાથ ચરિત્ર ભા. ૨/૩.
 ૭૮) પ્રકરણત્રયી
 ૭૯) સમતાશતક (સાનુવાદ)
 ૮૦) ઉપદેશમાળા-પુષ્પમાળા
 ૮૧) પૃથ્વીચંદ્ર ચરિત્ર
 ૮૨) ઉપદેશમાળા
 ૮૩) પાંચપ લચ્છી નામમાલા
 ૮૪) દોઢસો સવાસો ગાથાના સ્તવનો
 ૮૫) દ્વિવર્ણ રત્નમાલા
 ૮૬) શાલિભદ્ર ચરિત્ર
 ૮૭) અનંતનાથચરિત્ર પૂજાષ્ટક
 ૮૮) કર્મગ્રંથ અવચૂરી
 ૮૯) ઉપમિતિ ભવ પ્રપંચ કથા ભા. ૧.
 ૯૦) ધર્મબિન્દુ સટીક
 ૯૧) પ્રશમરતિ સટીક
 ૯૨) માર્ગશાહ્ય વિવરણ
 ૯૩) કર્મસિદ્ધિ
 ૯૪) જંબુસ્વામી ચરિત્ર અનુવાદ
 ૯૫) ચૈત્યવંદન ભાષ્ય સાનુવાદ
 ૯૬) ગુણવર્મા ચરિત્ર સાનુવાદ
 ૯૭) સવાસો દોઢસો ગાથાના સ્તવનો
 ૯૮) દ્વાત્રિંશદ્વાત્રિંશિકા
 ૯૯) કથાકોષ
 ૧૦૦) જૈન તીર્થ દર્શન
 ૧૦૧) જૈન કથા સંગ્રહ ભા. ૧.
 ૧૦૨) જૈન કથા સંગ્રહ ભા. ૨.
 ૧૦૩) જૈન કથા સંગ્રહ ભા. ૩.
 ૧૦૪) રચણસેહર નિવકહા.
 ૧૦૫) આરંભસિદ્ધિ સટીક
 ૧૦૬) નેમિનાથ ચરિત્ર ગદ્ય
 ૧૦૭) મોહોન્મુલમ્ (વાદસ્થાનમ્)
 ૧૦૮) શ્રી ભુવનભાનુકેવળી ચરિત્ર (અનુવાદ)
 ૧૦૯) શ્રી ચંદ્રપ્રભસ્વામી ચરિત્ર (અનુવાદ)
 ૧૧૦) આપણા જ્ઞાનમંદિરો

- ૧૧૧) પ્રમાલસણ
 ૧૧૨) આચાર પ્રદીપ
 ૧૧૩) વિવિધ પ્રશ્નોત્તર
 ૧૧૪) આચારોપદેશ અનુવાદ
 ૧૧૫) પટ્ટાવલી સમુચ્ચય ભા. ૧.
 ૧૧૬) પટ્ટાવલી સમુચ્ચય ભા. ૨.
 ૧૧૭) રત્નાકર અવતારિકા અનુવાદ
 ભા. ૧.
 ૧૧૮) રત્નાકર અવતારિકા અનુવાદ
 ભા. ૨.
 ૧૧૯) ચૈત્યવંદન ચોવીસી તથા પ્રશ્નોત્તર
 ચિંતામણી
 ૧૨૦) નિરયાવલિ સૂત્ર
 ૧૨૧) કલ્યાણ મંદિર-લઘુશાંતિ સટીક
 ૧૨૨) ઉપદેશ સખતિકા (ટીકાનુવાદ)
 પુસ્તક
 ૧૨૩) પ્રતિક્રમણ હેતુ (પુસ્તક)
 ૧૨૪) જૈન કુમારસંભવ મહાકાવ્ય
 ૧૨૫) દેવચંદ્ર સ્તવનાવલિ
 ૧૨૬) આનંદકાવ્ય મહોદધિ ભા. ૧.
 (શાલિભદ્ર-કુસુમગ્રી-રોહીણિ
 પ્રેમલાવણી રાસ)
 ૧૨૭) શ્રી પર્યંત આચરણના સૂત્ર (અવચૂરી
 અનુવાદ સાથે.)
 ૧૨૮) જિનવાણી (તુલનાત્મક દર્શન
 વિચાર)
 ૧૨૯) પ્રશ્નોત્તર પ્રદીપ ગ્રંથ
 ૧૩૦) પ્રાચીન કોણ શ્વેતામ્બર કે દિગમ્બર
 (ગુજરાતી)
 ૧૩૧) જંબૂદ્વીપ સમાસ (અનુવાદ)
 ૧૩૨) સુમતિ ચરિત્ર (અનુવાદ)
 ૧૩૩) તત્ત્વામૃત (અનુવાદ)
 ૧૩૪) ત્રિષષ્ઠિશલાકા પુરુષ ચરિત્ર
 પર્વ-૨જુ
 ૧૩૫) ત્રિષષ્ઠિશલાકાપુરુષ ચરિત્ર
 પર્વ-૧જુ
 ૧૩૬) જૈન કથા સંગ્રહ ભા. ૪. પ્રતાકાર
 સંસ્કૃત
 ૧૩૭) જૈન કથા સંગ્રહ ભા. ૫
 ૧૩૮) જૈન કથા સંગ્રહ ભા. ૬
 ૧૩૯) જૈન ધર્મ ભક્તિ કંચનમાળા
 (સાનુવાદ) ભા. ૧
 ૧૪૦) જૈન ધર્મ ભક્તિ કંચનમાળા
 (સાનુવાદ) ભા. ૨
 ૧૪૧) શ્રીમોક્ષપદ સોપાન
 (ચોદ ગુણસ્થાનકનુ સ્વરૂપ)
 ૧૪૨) રત્નાશેખર રત્નવતી કથા
 (પર્વતીધિ માહાત્મ્ય પર)
 ૧૪૩) પષ્ઠિશતકમ્ (સાનુવાદ)
 ૧૪૪) નમસ્કાર મહામંત્ર (નિબંધ)
 ૧૪૫) જૈન ગોત્ર સંગ્રહ (પ્રાચીન જૈન
 ઇતિહાસ સહિત)
 ૧૪૬) નયમાર્ગદર્શક યાને સાતનયનું સ્વરૂપ
 ૧૪૭) મહોપાધ્યાયશ્રી વીરવિજયજી
 મહારાજા ચરિત્ર
 ૧૪૮) મુક્તિ માર્ગદર્શન ધર્મપ્રાપ્તિના
 હેતુઓ
 ૧૪૯) ચેતાદૂતમ્
 ૧૫૦) મૂર્તિમંડન પ્રશ્નોત્તર
 ૧૫૧) પિંડવિશુદ્ધિ અનુવાદ
 ૧૫૨) નંદિસૂત્ર (મૂળ)
 ૧૫૩) નંદિસૂત્ર સટીક (બીજી આવૃત્તિ)
 ૧૫૪) નંદિસૂત્ર ચૂર્ણિ સટીક
 ૧૫૫) અનુયોગ દ્વાર સટીક
 ૧૫૬) દશવેકાલિક સટીક
 ૧૫૭) દશવેકાલિક ટીપિકા
 ૧૫૮) ઓધનિર્ધુક્તિ સટીક

- ૧૫૯) પિંડનિર્યુક્તિ
 ૧૬૦) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૧.
 ૧૬૧) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૨.
 ૧૬૨) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૩.
 ૧૬૩) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૪
 ૧૬૪) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૧
 ૧૬૫) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૨
 ૧૬૬) આવશ્યક સૂત્રની ટીકા ભા.૩
 ૧૬૭) આવશ્યક સૂત્રની દીપિકા ભા.૧
 ૧૬૮) આવશ્યક સૂત્રની દીપિકા ભા.૨
 ૧૬૯) આવશ્યક સૂત્રની દીપિકા ભા.૩
 ૧૭૦) ઉત્તરાધ્યયન સટીક ભા.૧
 ૧૭૧) ઉત્તરાધ્યયન સટીક ભા.૨
 ૧૭૨) ઉત્તરાધ્યયન સટીક ભા.૩
 ૧૭૩) જંબુદ્વીપ પ્રજ્ઞપ્તિ ભા.૧
 ૧૭૪) જંબુદ્વીપ પ્રજ્ઞપ્તિ ભા.૨
 ૧૭૫) જીવાજીવાભિગમ સૂત્ર ભા.૧
 ૧૭૬) જીવાજીવાભિગમ સૂત્ર ભા.૨
 ૧૭૭) રાજપ્રશ્રીય
 ૧૭૮) આચારાંગ દીપિકા
 ૧૭૯) ભગવતી સૂત્ર ભા.૧
 ૧૮૦) ભગવતી સૂત્ર ભા.૨
 ૧૮૧) ભગવતી સૂત્ર ભા.૩
 ૧૮૨) પન્નવણા સૂત્ર સટીક ભા.૧
 ૧૮૩) પન્નવણા સૂત્ર સટીક ભા.૨
 ૧૮૪) ઋષિભાષિ સૂત્ર
 ૧૮૫) હરિભદ્રીય આવશ્યક ટીપ્પણક
 ૧૮૬) સૂર્યપ્રજ્ઞપ્તિ સટીક
 ૧૮૭) આચારાંગ દીપિકા ભા.૧
 ૧૮૮) સૂત્રકૃતાંગ દીપિકા ભા.૨
 ૧૮૯) ઠાણાંગ સટીક ભા.૧
 ૧૯૦) ઠાણાંગ સટીક ભા.૨
 ૧૯૧) અનુયોગદ્વાર મૂળ
 ૧૯૨) સમવાયાંગ સટીક
 ૧૯૩) આચારાંગ દીપિકા ભા.૨
 ૧૯૪) સૂત્રકૃતાંગ સટીક ભા.૧
 ૧૯૫) સૂત્રકૃતાંગ સટીક ભા.૨
 ૧૯૬) ભગવતી સૂત્ર
 ૧૯૭) કલ્પસૂત્ર પ્રદીપિકા
 ૧૯૮) કલ્પસૂત્ર કોમુદિ
 ૧૯૯) આનંદ કાવ્ય મહોદધિ ભા.૩
 ભરત બાહુભલી રાસ,
 જવાનંદકેવળી રાસ, મુરસુંદરી રાસ,
 વચ્છરાજદેવરાજ રાસ, નળદમયંતી
 રાસ, હરિભળ માછી રાસ.
 ૨૦૦) શ્રી શ્રુતજ્ઞાન અમીધારા
 ૨૦૧) ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર (મૂળ)
 ૨૦૨) ઉપધાન વિધિ-પૌષધ વિધિ
 ૨૦૩) હીરસ્વાધ્યાય ભા.૧
 ૨૦૪) હીરસ્વાધ્યાય ભા.૨
 ૨૦૫) ચૈત્યવંદનાદિ ભાષ્ય ત્રય(વિવેચન)
 ૨૦૬) ભોજ પ્રબંધ (ભાષાંતર)
 ૨૦૭) શ્રી વસ્તુપાલ ચરિત્ર (ભાષાંતર)
 ૨૦૮) યોગભિન્દુ સટીક
 ૨૦૯) ગુરુગુણરત્નાકર કાવ્યમ્
 ૨૧૦) જગદ્ગુરુ કાવ્યમ્
 ૨૧૧) યોગદૃષ્ટિ સમુચ્ચય(ભાષાંતર)
 ૨૧૨) જૈન જ્યોતિર્ગ્રંથ સંગ્રહ
 ૨૧૩) પ્રમાણ પરિભાષા
 ૨૧૪) પ્રમેય રત્નકોષ:
 ૨૧૫) શ્રી જૈન સ્તોત્ર સંગ્રહસ્થ
 ૨૧૬) શ્રીયોગદૃષ્ટિ સમુચ્ચય
 (ભાવાનુવાદ)

॥ ॐ नमःसिद्धम् ॥

श्रीमद्देवचन्द्रकृतः

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबाधः ॥

आर्यवृत्तम्.

वीरस्स पए पणमिअ, सिरिगोयमपमुहगणहराणं च ।
गुरुगुणछत्तीसीओ, छत्तीसं कित्तइस्सामि ॥ १ ॥

टबार्थकारनुं मङ्गल-अभिधेयादि-

प्रणम्य परमात्मानं, शुद्धस्याद्वाददेशकम् ।
श्रीवीरं शासनाधीशं, विश्वेशं प्रणमाम्यहम् ॥१॥
श्रीमदाचार्यवर्याणां, गुणानां षट्त्रिंशिका ।
टबार्थः शिष्यबोधाय, देवचंद्रेण प्रोच्यते ॥२॥

श्रीवीर चोवीसमा परमेश्वर त्रिशलानंदन मोहमल्लजीपवाने
महावीर अभये परीसहोवसगाणं तेण कए महावीरे,
एहवा श्रीमहावीर स्वामी तेहना 'पए' चरणारविंद प्रणमी-नम-
स्कार करीने तेहना प्रथम गणधर श्रीगौतम जेहना दीक्षित
पचास हजार ५०००० मुनि मोक्षानंदने पाय्या ते प्रमुख अग्नि-
भूति आदिक जे गणधर ते सर्वने प्रणाम करीने आत्माने

૨૩૨

ગુરુગુણ ટ્રિશત્ષટ્ત્રિશિકાવાલાવબોધ.

પરમાનંદતત્ત્વ નિષ્પાત્તનો મૂળ શુદ્ધ શ્રદ્ધાન છે, તે શુદ્ધ શ્રદ્ધાન દેવતત્ત્વ, ગુરુતત્ત્વ, ધર્મતત્ત્વ, એહની શુદ્ધ ઓઝાવાળ પ્રતીત કરે થાય, તિહાં દેવ જે શ્રીઅરિહંત સિદ્ધસ્વરૂપભોગી સ્વગુણપર્યાય પ્રાગ્ભાવ કરવે નિર્મલીકૃત સ્વસત્તાવંત સ્વરૂપકર્તા, સ્વરૂપ-ભોક્તા, જેહને અવલંબી અનંતાજીવ શુદ્ધસત્તા કરે પિણ પોતાના, પરના સત્તાના કર્તા નથી, તે દેવતત્ત્વ. ને એહવો શુદ્ધાનંદ પૂર્ણ-પ્રાગ્ભાવતાના રુચિ તેહના જ્ઞાયક તે સ્વરૂપરમણી, સર્વ આશ્રવના ત્યાગી, વિષયકષાયથી વિરક્ત, તે ગુરુતત્ત્વથી આચાર્ય તેહ છત્તોસ ગુણે વિરાજમાન છે, તે છત્તોસ છત્તીસી ભિન્નભિન્નપણે છે તેહનો સ્વરૂપ 'કિત્તિહસ્સામિ' કહીશ્યું, ભવ્યોને ગુરુતત્ત્વ યથાર્થ ઓઝાવા માટે. [૧]

તિહાં હવે પ્રથમ છત્રીસી કહે છે—

× × ×
 ચઉદેસણકહકુસલો, ચઉભાવણધમ્મસારણાઈરઓ ।
 ચઉવિહચઉજ્ઞાણવિઝ, છત્તીસગુણો ગુરૂ જયઉ ॥૨॥

ટ્વાર્થ—ઈહાં આચાર્ય તે જે રત્નત્રયી પરિણમ્યા અને આત્માર્થી જીવને શુદ્ધ ધર્મની પ્રરૂપવાને માટે જે છત્રીસી કહેવો તે સર્વ રત્નત્રયીમયીજ કહેવો, તે માટે પ્રથમ ગુણ જે ઉપદેશક તે માટે પ્રથમ છત્રીસીમાં ચ્યાર ૪ દેશના કહેવા મધ્યે કુશલ માહીયાર (હોંશીયાર). આક્ષેપિણી ૧. વિક્ષેપિણી ૨. સંવેદની ૩. નિર્વેદની ૪. આક્ષેપ કહેતાં જે આત્મા મોહનીય ઉદયવશ પહ્યો તેહને આક્ષેપ કરી કહેવો જે રે જીવ ! તુને અનંતકાલ પરભાવરંગીપણે વર્તતાં ગયો કર્મ કરી રહવડતાં અનંત-કાલ ગયો તે હવે તું એ પરભાવ તજી પરધર્મ સંગી ન થા,

×પાઠાંતરમ્—ચઉવિહદેસણકહ, ધમ્મચ્ચભાવણાસારણાઈકુસલમહ ॥

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

२३३

आत्मधर्मरंगी था, जेहथी ताहरो स्वरूपानंद ते तुं भोगवे ते आक्षेपिणी कहीये. १. तथा-विक्षेपिणी-ते जे विषय, कषाय, आश्रव, अविधि आशातनानां फल पाडुआं (खराब) छे. ते उपर विषयवशें रावण, ब्रह्मदत्त, कीचकादिक कुगतेँ गया, कषायवशें दुर्योधन, तंदुली मत्स्य, प्रमुखना दृष्टांत कहे, आश्रव सेवतां दुःखविपाकी वसुराजा प्रमुख दुर्गतेँ गया, अविधि आशातनाए अनेक जीव भम्या ते माटे अविधि न करवी इम उपदेश देइने जे आत्माने दोषथी अरुची उपजाववी ते विक्षेपिणी देशना कहेवी. २. संवेदनी जे मोक्ष निःकर्मापद अरूपी, अबाध, आत्मानंदनी रुचि उपजाववानी जे देशना देवी ते संवेदनी देशना जाणवी. ३. निर्वेदनी-जे देशना देव मनुष्यनां सुख ते औदयिक भाव आवरण रूप छे ते माटे ते सुखथी जे उदासीनपणो ते निर्वेद कहीये. ४. ए देशनामें कुशल. । कथा ४. अर्थ-कथा-धन उपजाववानी कथा. १. कामकथा-इन्द्रिय विषयनी कथा २. धर्मकथा-जे दान, सील, तप, भावनानो स्वरूप कहेवो ते धर्मकथा. ३. अने ए सर्व भेलो कहेवो ते संकीर्णकथा. ए ४ कथामध्ये अर्थकथा, कामकथा ते तजवा योग्य, धर्मकथा ते कहेवा योग्य, संकीर्णकथा ते जाणवा योग्य. । भावना ४-ज्ञानभावना, १. जे आत्माने ज्ञानी थवा माटे भणवो, सांभळवो, विचारवो, वाचनादि पांच सज्ज्ञायनो करवो, ते ज्ञानभावना, २, बीजी दर्शन भावना, ३, त्रीजी चारित्र भावना, ४, चौथी वैराग्य भावना. ए च्यार भावना; वली मैत्री भावना, १. प्रमोद २, करुणा, ३ मध्यस्थ भावना ४ ए च्यार । च्यार धर्म-दान, सील, तप, भावरूप. । सारणा १, वारणा २, चोयणा ३, पडिचोयणा, ४, ना जांण । च्यार ध्यान-आर्चध्यान १, रौद्रध्यान २, धर्मध्यान ३, शुक्लध्यान ४, ए च्यार ध्यान, प्रथम बे ध्यान

૨૩૪

ગુરુગુણષ્ટત્રિશતષ્ટત્રિશિકાબાલાવબોધ.

(આર્ત રૌદ્ર) ત્યજવાં અને ધર્મધ્યાન, શુદ્ધધ્યાન કરવા યોગ્ય તેહના પાયા ૧૬ એ છત્તીસ ગુણે વિરાજમાન તે ગુરુ જાણવા ॥૨॥
 પળવિહસમ્મચરણવયં-વવહારાયૌરસૈમિહસજ્ઞા એ ।
 ઇર્ગસંવેગે અ રઓ, છત્તીસગુણો ગુરુ જયઉ ॥૩॥

ટવાર્થ-‘પળવિહસમ્મ’ પાંચ પ્રકારે સમકીત-ઉપશમ ?

ક્ષયોપશમ ૨, ક્ષાયિક ૩, સાસ્વાદન ૪, વેદક ૫, એહના પરિણામના જાણ । પાંચ ચારિત્ર-સામાયિક ૧, હેદોપસ્થાનીય, ૨ પરિહારવિશુદ્ધિ ૩, સૂક્ષ્મસંપરાય ૪, યથાહ્યાત ૫, એ પાંચ ચારિત્ર. સ્વરૂપરમણ, પરરૂપ ત્યાગ, વ્રત-મહાવ્રત પાંચ-પ્રાણાતિ-પાતવિરમણાદિક । પાંચ વ્યવહાર-આગમ વ્યવહાર, ચાદ પૂર્વથી માંડી અધિક જ્ઞાનીને શ્રુતવ્યવહાર, વહુ શ્રુતને આજ્ઞાવ્યવહાર, શેષમુનિને ધારણા વ્યવહાર, આલોચણ પ્રમુક્ષે, જીતવ્યવહાર ભદ્રક સંઘને છે. । પાંચ આચાર-જ્ઞાનાચારાદિક. । પાંચ સમિતિ ઇર્ય્યાસમિત્યાદિક. । પાંચ સજ્ઞાય-બાયણા, પુછણા, પરિયટ્ટણા, અણુપ્પેહા, ધમ્મકહાદિક, એટલા કાર્યમાં રક્ત પિણ સંવેગ-મોક્ષાભિલાષ સહિત, એટલે એ છત્રીસ બોલમેં મગ્ન છે પિણ એ નિર્વિકલ્પ પરમાનંદમયી જે મોક્ષ તેહને અભિસંવેગ કહીયે તે મધ્યે રક્ત છે. એટલે બીજી છત્રીસીએં કરી વિરાજમાનને જાણીને એહવા ગુણવંત તે આચાર્ય ગુરુતત્ત્વ કરી સદહવા. એ બીજી છત્રીસી. ॥ ૩ ॥

ઈંદિયૈવિસૈયપમાયાસવૈનિદ્દકુભૌવણાપળગછક્રો ।

છંજીવેસુ સજયણો, છત્તીસગુણો ગુરુ જયઉ ॥૪॥

× પાઠાન્તરમ-હસુ કાયેસુ.

ટ્વર્થ-ઇન્દ્રિય પાંચ । તથા પાંચ ઇન્દ્રિયના વિષય જે વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ, શબ્દ, એ પાંચ મૂળ વિષય । પ્રમાદ પાંચ-પ્રમાદકતા અહંકારની, વિષય ઇન્દ્રિયના કષાય ક્રોધાદિ, નિદ્રા આલસ્યરૂપ, વિકથા રાજકથાદિક એ પાંચ મૂળ પ્રમાદ. । આશ્રવ પાંચ-પ્રાણાતિપાત ૧, મૃષાવાદ ૨, અદત્તાદાન ૩, મૈથુન, ૪, પરિગ્રહ, ૫, એ આશ્રવ પાંચ. । નિદ્રા ૧ નિદ્રાનિદ્રા ૨, પ્રચલા ૩, પ્રચલાપ્રચલા ૪, થીળદ્વી ૫, । કુભાવના પાંચ-કંદર્પભાવના ૧, કિલ્વીષી ભાવના ૨, અભિયોગી ભાવના ૩, આસુરો ભાવના ૪, સંમોહી ભાવના ૫, । એ છ પાંચ ત્રીસ ૩૦ બોલથી જે વિરમ્યા અને છ કાયના જીવની જયણાવંત છે એહવી ત્રીજી છત્રીસાં કરી વિરાજમાન માહરા ગુરુ તત્ત્વ જાણવા. ૩ ॥૪॥

છર્વ્યણદોસલેર્સાવસ્સયસર્દૈવત્તર્કભાસાણં ।

પરમત્થજાણણેણં, છત્તીસગુણો ગુરુ જયઉ ॥૫॥

ટ્વર્થ:-હવે ચોથી છત્રીસી કહે છે-તિહાં છ દોષ વચનના તેહથી વિરમ્યા હોય, અલીક જે જૂઠું બોલતા નથી ૧, હીલના થાય તે બોલતા નથી, ૨, ઝિંસિત-જે બોલ્યે લોક ઝિંહાહિસા કરે (ઝિંસા) તે બોલતા નથી. ૩, કર્કસ-કઠોર જે બોલવાથી દુઃખ ઉપજે તે બોલતા નથી. ૪, ગર્હણીય, જે લોકમેં ગર્હાં થાયે તે બોલતા નથી. ૫, શમિતો ધિકરણોદીરણા રૂપ જે શમ્યો ઉપશમ્યો જે અધિકરણ-કષાય તે વઢી ઉદીરે તે. ૬, એ છ વચનથી નિવર્ચ્યાં છે. । તથા લેશ્યા ૬. કૃષ્ણ ૧, નીલ ૨, કપોત ૩, એ ત્રણ અપ્રશસ્તલેશ્યાથી નિવર્ચ્યાં છે, તેજો ૪, પદ્મ ૫, શુક્ર ૬ એ ત્રીણ પ્રશસ્ત જાણી પ્રવર્તે છે ।

२३६

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

तथा छ ६ आवश्यक-सामायिक १, चोविसत्थय २, वंदन ३ पडिकमण ४, काउसम ५, पच्चक्खाण ६, तेहना कारण कार्य-पणे परिणमवावंत छे तथा द्रव्य ६ छ धर्मास्तिकाय १. अध-र्मास्तिकाय २, आकाशास्तिकाय ३, पुद्गलास्तिकाय ४. काल ५, ए पांच अजीव. छट्ठो जीव । तथा तर्क ६ (दर्शन) जैन १, मीमांसक २, बौद्ध ३, नैयायिक ४, वैशेषिक ५, सांख्य ६ । तथा भाषा ६ छ-संस्कृत १. प्राकृत २, अपभ्रंश-३, सौरसेनी ४, मागधी ५, पिशाची ६ ए छ-छ छत्तीस बोलना परमार्थना जाण ते माहरा गुरु तच्चजाणवा. ४. ॥ ५ ॥

सगभयरहिओ सगपिंडपाँणएसणसुहेहों संजुत्तो ।

अट्ठमयट्ठाणरहिओ, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥६॥

टबार्थ—हवे पांचमी छत्रीसी कहे छे । सातभय-इह-लोकभय १, परलोकभय २, असरणभय ३, मरणभय, ४ चोरभय ५, अकस्मात्भय ६, आदानभय ७, ए सात भय रहित छे । तथा पिंडेसणा ७ तथा पाणेसणा ७-संसट्ठा १ मसंसहा २ उद्धिय ३ तह अप्पलेणिया ४ चेव । उग्गहिया ५ पग्गहिया ६ उज्झिय धम्माय ७ सत्तमिहा. १-प्रथम पिंडेषणा-संसट्ठ खरडेला हाथ तथा पात्रादि असंसट्ठ हस्त असंसट्ठ पात्र एटले दही अखरडित एहवो पिंड ग्रहता अभिग्रह धारीने प्रथम पिंडेषणा १, संसट्ठ बीजी २, गाथामां व्यत्यये आप्युं छे ते सुखोच्चारण मात्र माटे असंसट्ठ हाथ संसट्ठपात्र वा असंसट्ठ पात्र, संसट्ठ हाथ एहवी भीक्षा ग्रहताने त्रीजी पिंडेषणा ३, अल्पलेषा ते श्युं ? अल्प ते अभाववादी निर्लेप पृथक्कादि ग्रहताने चतुर्थी पिंडेषणा ४, अवग्राहीता नाम भोजनकाति शरावलादिकने

विषे थाप्युं जे भोजन जाति तेहवी भिक्षा लेवी ते पांचमी पिंडेषणा ५, गृहीता नाम-भोजनबनाइ देताने उजमाल थाते करादिकथी पड्युं ते भोजन जात (च) ते, भोगववाने काजें करादिके जे ग्रहं ते छट्ठी पिंडेषणा ६, उजझीतमतिशुं छांडवा योग्य भोजन जात द्विपदादिकं पण नवां छे ते वळी अर्द्धत्यक्ता-बशेषमात्र रेहताने सातमी पिंडेषणा ७ । पाणेपणा पिण इमज सात प्रकारें ते मध्ये चोथी पिंडेषणा अप्पलेवा मांहे नानापणुं आयाम सोवीरकादि निर्लेप जाणवुं. इम १४ भेदना जाण. । तथा सात प्रकारना सुखें संयुक्त-१-संतोष, २, करण-इंद्रिय तेहनो जीपवो ते सुख बीजुं, ३-प्रसन्नचित्ता, ४-दयाळुपणो, ५-सत्यपणो, ६-पवित्रपणो. ७-दुर्जनथी वेगळो रहेवो ते सुख सातमु ए २८. तथा आठ मदना स्थानकथी रहित जातिमद १, कुलमद २, लाभमद ३, बलमद ४, ऐश्वर्यमद ५, रूपमद ६ विद्यामद ७ अने तपमद ८ ए आठ मदथी रहित, ए पांचमी छत्रीसी ए गुणतत्त्व रीते विराजमान ते माहरा गुरु जाणवा.॥६॥

अट्टविहर्नाणदंसंण चारित्ताचारवाइगुणकलिओ ।
चउविहबुद्धिसमेओ, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥७॥

टवार्थ---अट्टविह-आठ जातिना ज्ञानादिक आचार-काले १ विणए २ बहुमाणे ३ उवहाणे ४ तह, अनिन्हवणे ५ वंजण ६ अत्थ ७ तदुभये ८ अट्टविहो नाणामायारो ॥ १ ॥ तथा दर्शनाचार ८-निस्संक्रिय १ निक्कंखिय २ निवित्तीगिच्छा-३ अमूढदीठि अ ४ । उववृह ५ थिरीकरणे ६ वच्छल ७ प्प-भावणे ८ अट्ट ॥ २ ॥ ए सोळ तथा चारित्राचारना ८ भेद ते पांच समिति, त्रण गुप्ति, ए २४ बोल थया, वळी आचार-

૨૩૮

ગુરુગુણષટ્ત્રિંશત્ષટ્ત્રિંશિકાબાલાવબોધ.

વંત ૧, આહારવંત ૨, વ્યવહારવંત ૩ વિહારવંત ૪ અપરિશ્રા-
વિવંત ૫, નિર્જરાવંત ૬ અપાયદશી ૭ ઇષણાવંત ૮ એ આઠ
ગુણવંત ગુરુ, વઢી વ્યારબુદ્ધિ ૪ ઔત્પાતિકી ૧ વૈનયિકી-
૨ કાર્મિણિકી ૩ પારિણામિકી ૪ એ સર્વ વઢી ૩૬ છત્રીસ
ગુણે વિરાજમાન મ્હારા ગુરુ જાણવા. એ છટ્ટી છત્રીસી.
ગાથા ॥ ૭ ॥

અટ્ટવિહકમ્મ, અટ્ટંગ જોર્ગમહસિદ્ધિજોગદિટ્ઠિવિડ ।
ચડવિહઅનુઓગનિડણો, છત્તીસગુણો ગુરુ જયડ ॥૮॥

ટ્થાર્થ—હવે સાતમી છત્રીસી કહે છે—આઠ કર્મ જ્ઞાના-
વરણાદિક તેહના સૂક્ષ્મ ભાવના જાણ. ૮ । વઢી અષ્ટાંગયોગ-
યમ ૧, નિયમ ૨, આસન ૩, પ્રાણાયામ ૪, પ્રત્યાહાર ૫,
ધારણા ૬, ધ્યાન ૭, સમાધિ ૮ એ અષ્ટાંગયોગ કહીયે—તેમાં
યમ તે પ્રાણાતિપાતવિરમણાદિ મહાવ્રત ૧. નિયમ—શૌચ, સંતો-
પાદિ ૨, આસન—પદ્માસનાદિ ૩, પ્રાણાયામ શ્વાસનિરોધાદિક
ચાર અંગ સ્થિરતા વધારવા માટે અભ્યાસ કરવો ૪, પછી પ્ર-
ત્યાહાર જે આત્માને વિષયથી રેંચીને સ્વરૂપ સન્મુખ કરવો તે. ૫,
ધારણા જે ધ્યેય અરિહંતાદિક શુદ્ધ નિમિત્ત અથવા આત્મ-
સ્વરૂપ તે ધ્યેય છેતેહને વિષે પોતાના ઉપયોગની ઇલાશતા
કરવી તે ધારણા ૬, તે ધારણાએ અંતર્મુહત્ત સીમ સ્થિરતા રહેવી
તે ૭, ધ્યાનપ્રતે ધ્યાનના સુખ મધ્યે લીન તે સમાધિ ૮, એ આઠ
યોગના અભ્યાસી. ૮ । વઢી આઠ મહાસિદ્ધિ અણિમાદિક ।
તથા આઠ યોગદ્રષ્ટિ—મિત્રા ૧ તારા ૨ વલા ૩ દીપ્ત્યા ૪ સ્થિરા
૫ કાન્તા ૬ પ્રભા ૭ પરા ૮. ઇહાં પેહેલો ૪ ચાર દ્રષ્ટિ મધ્યે
માર્ગાનુસારીથી માંડીને ગ્રંથી ભેદી સીમ પુહવે સંવેદન જ્ઞાનથી

यद्यपि वेद्य संवेद्य पदने पुहचे नही, स्थिरादिमें आव्यो समकित पामे, पछी ते स्पर्शना ज्ञानी थको अनुभव ज्ञान थकोते भेद रत्न-त्रयी पारणमी अभेद रत्नत्रयीने वलें घनघाती खपावीने केवली थाये, तिवारे आठमी द्रष्टि पहत्यो कहीये. ए गुणें युक्त । तथा चार ४ अनुयोगमां निपुण—द्रव्यानुयोग १, गणितानुयोग २, चरण-करणानुयोग ३, धर्मकथानुयोग ४ ए सर्व मळी ३६ । ए सातमी छत्रीसी जाणवी । अथवा मूळ अनुयोग, उपक्रम जे ते पणे थवानो उद्यम (उद्योग) १. वस्तुने विषे समकालीद्योतक गुण ते निक्षेप २, वस्तुनो स्वरूपार्थ—फलार्थ प्रमुख अर्थनो कहेवो ते अनुगम ३. वस्तुना अवस्थांतराभाव कथक ते नय ४ ए पिण च्यार अनुयोग बीजा जाणवा. ७ ॥ ८ ॥

**नवतत्तण्णु नववंभगुत्तीगुत्तो नियार्णनवरहिओ ।
नवकप्पकयविहारो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥९॥**

टवार्थ—हवे आठमी छत्रीसी कहे छे—नवतत्त्वना जाण । नववाड ब्रह्मचर्यनी तेना पालक. एकली स्त्री संघातें एकला ब्रह्मचारीय एक वसतिअें रात्रे बसवो नहीं. १ स्त्रीनां शृंगार विलास विलापनी कथा न कहेवी २, जे पाट, बाजोठे स्त्री बेठीं होय ते थानके वे घडी मांहे पुरुषे बेसवो नहीं, पुरुषने आसने स्त्रीये वे तथा ४ घडी सीम बेसवो नहीं ३, स्त्रीनो मनोहर गुह्य इन्द्री जोवो नहीं ४, ज्यां स्त्री पुरुष भोगवतां हुवे ते कालना शब्दविद्यास सांभळवा नहीं ५, ब्रह्मचारी पेहेलां भोग भोगव्या संभारवा नहीं ६. ब्रह्मचारीयें चीकणा आहार करवा नहीं ७, ब्रह्मचारीयें अतिमात्राअें आहार करवो नहीं ८ ब्रह्मचारीयें शरीरनी शोभा न करवी ९ ए नववाडी पाळे.

૨૪૦

ગુરુગુણષટ્ત્રિંશિતષટ્ત્રિંશિકાવાચાવબોધ.

૧૮ । નવ નિઆંણા ૯ રહિત. ૨૭. અને નવ કલ્પી વિહારના કરણદાર-ચોમાસાનો એક વિહાર, શેષ કાલના ૮ મહિનાના આઠ વિહાર એ નવ વિહારે વસતિ ગોચરી સ્થંદિલ, સર્વ પાલટવી; ક્ષીણ જંઘાબલ ગીતાર્થને વિહારનો નિયમ નિર્હી “ વાસસયં-મિ વસંતા, મુણિણો આરાહગા ભણિયા ” ઇત્યુપદેશમાલા વચનાત્ । એ આઠમી છત્રીસીના ધરણદાર તે માહરા ગુરુ જાણવા. ॥ ૯ ॥

દસમેય અ સંવરે, સંકિલેસેંઉવઘાંયવિરહિઓનિચ્ચં ।
હાસાઈછકરહિઓ, છત્તાસગુણો ગુરુ જયઉ ॥૧૦॥

ત્વાર્થ—હવે નવમી છત્રીસી કહે છે—દસ ૧૦ પ્રકારના સંવર સંયુક્ત—પાંચ ઈંદ્રિ વશ એ પાંચ સંવર, ત્રીન યોગ રોકવા એ ૩, ઔધિક, ઉપગ્રાહિક, ઉપધિનો માન એ દશ સંવર । દસ ૧૦ પ્રકારનો સંકલેશ—૧ ઉપધિ સંકલેશ, ૨ વસતિ સંકલેશ, ૩ કષાય સંકલેશ, ૪ આહાર સંકલેશ, ૫ ૬—૭— ત્રીન યોગની ચપલતા તે સંકલેષ, ૮ અજ્ઞાન સંકલેશ, ૯ અદર્શન સંકલેશ, ૧૦ અચારિત્રક્રિયાનો સંકલેશ. એ ૧૦ દશ સંકલેશથી રહિત । તથા સંજમના ૧૦ દશ ઉપઘાતથી રહિત. “ દસ સંજમો-વઘાયા, ઝગમ ૧ ઉપ્પાયણે ૨ સ ૩ પરિકમ્મે ૪ । પરિહરણ ૫ નાણ ૬ દંસણ ૭ ચરિત્ત ૮ અચિઅત્ત ૯ સંરક્ષે ૧૦ ॥૧॥ ” વળી હાસ્ય, રતિ, અરતિ, શોક, ખય, દુગંઝા. એ છ થી રહિત । એ નવમી ૩૬ સી ગુણે યુક્ત મ્હારા ગુરુ જાણવા. ॥ ૧૦ ॥

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालाबोध.

१४१

दसविहसामायरी, दसचित्तसमाहिठाणलीणमणो।
सोलसकसार्यचार्य, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥११॥

टबार्थ—दशमी छत्रीसी कहे छे, दस समाचारी—इच्छा-
कार १ मिच्छाकार २ तहकार ३ छंदणा ४ निमंतणा ५ पुच्छणा
६ आपुच्छणा ७ आवस्सही ८ निस्सीही ९ उपसंपदा १० ए
दस सामाचारी साधुनी नित्यनी । चित्तनी समाधिना स्थानक,
नव वाडि ९ दशमो परिचय । ए २० । अनंतानुबंधी आदि १६
सोळ कषायना त्यागी एटले दश समाधि लीन, सोळ
कषायत्यागना उद्यमी ते गुण ३६ सी विराजमान म्हारा गुरु
जाणवा । ए दशमी छत्रीसी जाणवी. ॥११॥

पडिसेवसोहिंदोसे, दसदसविणयाइचउसमाहीओ ।
चउभेयाउं मुणंतो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥१२॥

टबार्थ—दश प्रकारनी प्रतिसेवा—दर्पण १, प्रमादे २, अणा-
भोगे ३, आतुरतायें ४, आपदायें ५, संकिण ६, सहसात्कारे
७, भयें ८, प्रदोषें ९, विचारणायें १० ए दशे कारणे दोष
लागे १०. ते लगाइता नथी. । दश शोधि दोष— “आकंप-
इत्ता १, अनुमाणइत्ता २, जं दिट्ठं ३ बायरं ४ च
५ सुहुमं ६ वा । छन्नं ७ सदाउलयं ८ बहुजण
९ अक्वत्त १० तस्सेवी ॥१॥ ” ए दस एवं २० ।
विनय समाधिना भेद ४ तप समाधिना भेद ४, श्रुत समाधिना
भेद ४, आचार समाधिना भेद ४ ए १६ मिळ्या ३६ ना जाण
ते माहारा गुरु जाणवा ए ११ मी छत्रीसी. ॥१२॥

२४२

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

दसविहवेआवच्चं, विणंयं धम्मं च पडु पयासंतो ।
वज्जियअकर्पपुच्छको, छत्तीसगुणा गुरू जयउ ॥१३॥

टवार्थ—दश प्रकारनो वेयावच्च—“ आयरिय १ उव-
ज्जाए २, तवस्सि ३ सेहे ४ गिलाण ५ साहुस्सु
६ । समणुन्न ७ संघ ८ कुल ९ गण १०—वेया-
वच्चं हवइ दसहो ॥१॥” तथा दश प्रकारनो विनय-
अरिहंत १ सिद्ध २ चेइय ३, सुए ४ य धम्मो
५ य साहुवग्गे ६ य । आयरिय ७ उवज्जाए ८,
पवयणे ९ दंसणे १० विणओ ॥१॥ ” एवं २० ।
तथा दशविध यतिधर्मेने विषे सदा उचमी छे.-खंती १ म-
द्व २ अज्जव ३, मुत्ती ४ तव ५ संजमे ६ य
बोधव्वे । सच्चं ७ सोयं ८ अकिंचणं च ९ वंभं
१० च जइधम्मो ॥ ” एवं ३० पडु प्रकाशक । तथा दश-
वैकालिके कह्यो जे अकल्प्य छक्क तेना वर्जवावाळा । ए ३६ गुणे
युक्त म्हाारा गुरु जाणवा. ए बारमी छत्रीसी. ॥१३॥

दसभेयाइ रूईएँ, दुवालसंगेसुं बारउवंगेसुं ।
दुविहसिक्खवाइ निउणो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥१४॥

टवार्थ—दश १० रुचिवंत—“ निसग्गुवएसरूई,
आणरूईसुत्तवीयरूइमेव । अभिगमवित्थाररूई कि-
रिया संखेवधम्मरूइ ॥१॥ ” १० । अंग बार—“आ-

यारो १ सूयगडो २ ठाणं ३ समवायो ४ वि-
 वाहपन्नत्ती ५ णायाधम्मकहाओ ६ उवासगद-
 साओ ७ अंतगडदसाओ ८ अणुत्तराववाइय-
 दसाओ ९ पणहावागरणं १० विवागसुअं ११
 दिट्ठिवाओ १२ ” इति १२ बार अंग । तथा बार उपांग-उव-
 वाइ १, रायपसेणी २, जीवाभिगम ३, पन्नवणा ४, जंबूद्वीपप-
 न्नत्ती ५, चंदपन्नत्ती ६, मूरपन्नत्ती ७, (निरयावलिय) पुप्फीय
 ८, पुप्फचूलिया ९, कप्पीआ १०, कप्पवडंसीया ११, वण्ही-
 दसा १२ ए पांच सूत्र मिळी एक निरयावळी कहेवाय छे. एम
 १२ उपांगना जाणं । तथा वे शिक्षा-ग्रहणाशिक्षा जे शुभज्ञाननो
 भणवो १, आसेवना शिक्षा जे सर्वक्रियानो शीखवो २. ए
 छत्तीस गुणे करी शोभित ते आचार्य गुणवंत जाणवा, एतेरमी
 छत्रीसी युक्त म्हारा गुरु जाणवा. ॥१४॥

एगारसड्ढपडिमा, बारसवयं तेरकिरियट्ठेणिय ।
 सम्मं उवएसंतो, छत्तीसगुणो गुरू जजउ ॥१५॥

टवार्थ--अगीयार प्रतीमा श्रावकनी--“दंसण १ वय
 २ सामाइय ३, पासह ४ पडिमा ५ अवंभ ६
 सच्चित्ते ७ । आरंभ ८ पेस ९ उदिट्ठवज्जए, १०
 समणभूए ११ अ ॥१॥ ” श्रावकनां व्रत बार १२-स्थू-
 ल प्राणातिपातविरमणादि पांच अणुव्रत ५, व्रण गुणव्रत ३,
 ४ च्यार शिक्षाव्रत, एवं बार । तथा तेर किरिया स्थानक सूय-
 गडांगे क्हा ते--“अट्टा १ ऽणट्टा २ हिंसा ३ ऽकम्हा ४

૨૪૪

ગુરુગુણષટ્ત્રિંશત્ષટ્ત્રિંશિકાબાલાવબોધ.

દિટ્ઠિ ૫ ય મોસ ૬ દિન્ને ૭ અ । અજ્જત્થ
 ૮ માણ ૯ મિત્તે ૧૦ માયા ૧૧ લોહે ૧૨ રિ-
 યાવહિયા ૧૩ ॥૧॥ ” સમ્યગ્ પ્રકારે ઉપદેશ દેતા તે
 છત્રીસગુણે વિરાજમાન મ્હારા ગુરુ જાંખવા । ૧૪ એ ચૌદમી
 છત્રીસી જાંખવી. ॥૧૫॥

બારસઉંવઑગવિઝુ, દસવિહંપ્પચ્છિત્તદાણનિઉણમઙ્ઠા
 ચઉદસઉંવગરણધરો, છત્તીસગુણો ગુરુ જયઉ ॥૧૬॥

ટિ્બાર્થ—બાર ઉપયોગના જાણ. પાંચ જ્ઞાન, ત્રીન અજ્ઞાન,
 ચાર દર્શન એ બાર ઉપયોગ । દશ પ્રાયશ્ચિત્ત “તં દસવિ-
 હમાલોયણ ૧ પઢિક્કમણો ૨ ભય ૩ વિવેગે ૪
 તહેવ ઉસ્સગ્ગે ૫ । તવ ૬ છેય ૭ મૂલ ૮ અણ-
 વટ્ઠિણ ૯ અપારંચિણ ૧૦ ચેવ ॥૧॥ એ દશ ૧૦ પ્રાય-
 શ્ચિત્તના દાતાર નિપુણ બુદ્ધિમંત. । તથા ૧૪ ચૌદ ઉપકરણના
 ધરણહાર તેમાં ૭ પાત્રનાં ઉપકરણ—“પત્તં ૧ પત્તા-
 બંધો ૨, પાયટ્ટવણં ૩ ચ પાયકેસરિયા ૪ । પડ-
 લાઈં ૫, રયત્તાણં ૬, ગુચ્છઑ પાયનિજ્જોગો ॥૧॥
 એ ૭ પાત્રના ઉપકરણ, અને સાત ૭ શરીરના—“મુહ્ણંત ૧
 રયોહરણં ૨, કંબલે ૩ કપ્પગ ૪ ચોલપટ્ટો ય ૫
 ઉત્તરપટ્ટો છટ્ટો ૬, સત્તમો પાયપૂંછળયો ॥ ૧ ॥”
 એ ૧૪ ઉપકરણ સૂજતા માનોપેત ધરે, વધતા ન રાખે, કારણે

गुरुगुणषट्विंशतषट्विंशिकावालावबोध.

२४५

पादेरुं राखे, औपग्रहिक उपगरणनो मान नथी । एहवा गुणवंत
ते माहरा गुरु जाणवा. ॥१६॥

बारसभेयंमि तैवे, भिक्खू पंडिमासु भावणासुं च ।
निच्चं च उज्जमंतो; छत्तीसगूणो गुरु जयउ ॥१७॥

टवार्थ—हवे सोळमी छत्रीसी कहे छे-बारभेदे तप-छ
बाह्य तप—“ अणसण १ मूणोयरिया २, वित्तीसं-
खेवणं ३ रसच्चाओ ४ । कायकिलेसो ५, संली-
यणा ६ य बज्झो तवो होइ, ॥ १ ॥ ” तथा छ ६
अभ्यंतरतप—“ पायच्छित्तं १ विणओ २, वेयावच्चं
३ तहेव सज्झाओ ४ । झाणं ५ उस्सग्गोवि य
६, अट्ठिभतरओ तवो होइ ॥ २ ॥ ” ए बार तप ।
तथा भिक्षुनी-साधुनी प्रतिमा बार-पेहेली १ मासनी, बीजी
वे मासनी, त्रीजी त्रण मासनी, इम यावत् सातमी सात मासनी,
जघन्य एकांतरोपवास, उत्कृष्ट यथाशक्ति दीठे दंडाशनादिक
आसने आतापना रात्रे काउस्सग्ग, ए रीते करवानी आठमी
सत्तमसत्तमिया, नवमी नवमनवमीया, दसमी दसमीया, इग्या-
रमी एकअठ्ठमनी-तीनरात्रिनी, बारमी एक अहोरात्रिनी ।
अने बार १२ भावना—“ पढममणिच्च १ मसरणं २,
संसारो ३, एगयाय ४, अन्नत्तं ५ । असुइत्तं ६
आसव ७ संवरा य ८ तह निज्जरा नवमी ९ ॥१॥
लोगसहावो १० बोही ११ दुल्लहा धम्मस्स सा-

૨૪૬

ગુરુગુણષટ્ત્રિશત્ષટ્ત્રિશિકાબાલાવબોધ.

હગા અરિહા ૧૨ । એઆઓ ભાવણાઓ, ભાયેય-
ઠ્ઠા પયત્તેણં ॥ ૨ ॥ ” એ સર્વ મઝી ૩૬ છત્રીસ બોલના
ઉચ્ચમી તે માહરા ગુરુ જાંણવા । એ સોઝમી છત્રીસી જાં-
ણવી. ॥ ૧૭ ॥

ચડદસગુણેઠાણનિઝણો; ચડદસપડિરૂવપમુહગુણક-
લિઓ ।

અટ્ઠસુહુમોવણસી, છત્રીસગુણો ગુરુ જયઝ ॥૧૮॥

ટબાર્થ—ચૌદ ૧૪ ગુણઠાંણાના જાંણ, તે ગુણઠાંણાનાં
નામ—મિચ્છે ૧ સાસણ ૨ મીસે ૩, અવિરય ૪,
દેસે ૫, પમત્ત ૬, અપમત્તે ૭, નિયટ્ટિ ૮, અનિ-
યટ્ટિ ૯, સુહુમ ૧૦, ઉવસમ ૧૧, સ્ત્રીણ ૧૨, સયોગિ
૧૩, અયોગિ ૧૪ ગુણા ॥ ૧ ॥ ” એ ૧૪ । તથા પ્રતિરૂ-
પાદિક ચૌદ ગુણ સહિત—“ પડિરૂવો ૧, તેયસ્સી ૨,
જુગપ્પહાણાગમો ૩, મહુરવક્કો ૪ । ગંભીરો ૫,
ધામંતો ૬, ઉવણસપરો ય ૭ આયરિઓ ॥ ૧ ॥
અપરિસ્સાવી ૮, સોમો ૯, સંગહસીલો ૧૦, અભિ-
ગ્ગહમર્ઙ અ ૧૧ । અવિકત્થણો ૧૨, અચવલો ૧૩
પસંતહિયઓ ગુરુ હોઈ ૧૪ ॥ ૨ ॥ એ ૧૪ મઝી ૨૮ ।
તથા અષ્ટાંગ નિમિત્ત—દિવ્ય ૧, ઉત્પાત ૨, આંતરિક્ષ ૩, ભોમં
૪, અંગ ૫, સ્વર ૬, લક્ષણં ૭, વ્યંજનં ૮, એ આઠ અંગ નિમિ-
ત્તના જાણ પળ નિમિત્તને પ્રકાશે નહી. ૮ । એ સર્વ મઝી ૩૬

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

२४७

छत्रीसीना धरणहार ते माहरा गुरुतत्त्व जांणवा. । ए सत्तरमी
छत्रीसी जांणवी. ॥ १८ ॥

पंचदेसजोगसन्नो--कहणेण तिगारवाण चाएण ।
सल्लतिगैवज्जणेणं; छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥१९॥

टबार्थ--पन्नर योग “ सच्चेयरमोसअसच्चमी-
समण ४ वय ४ विउव्व २, आहार २, उरलं
२, मीस कम्मण १ इय योगा पन्नरभेएणं ॥१॥”
१५ । तथा संज्ञा पन्नर १५--आहारसंज्ञा १, भयसंज्ञा २, मैथुन-
संज्ञा ३, परिग्रहसंज्ञा ४, क्रोधसंज्ञा ५, मानसंज्ञा ६; मायासंज्ञा
७, लोभसंज्ञा ८, लोकसंज्ञा ९, ओघसंज्ञा १०, सुखसंज्ञा ११,
दुखसंज्ञा १२, मोहसंज्ञा १३, दुगंछासंज्ञा १४, शोकसंज्ञा १५.
ए सर्व मळी १५ पन्नर संज्ञाएं धर्मने धर्ममें गिणता नथी.
एहवा प्ररूपणाना धणी छे । गारव तीन ३--सातागारव १, रिद्धि-
गारव २, रसगारव ३ ए ३ ना त्यागी छे. ३३ । तथा सल्य
तीन ते मायासल्य १, नियाणसल्य २, मिथ्यात्वसल्य ३ ए
तीन सल्य रहित. । एह ३६ गुणे युक्त ते माहरा गुरुतत्त्व जां-
णवा. । १८ ए अठारमी छत्रीसी जांणवी. ॥१९॥

सोलससोलसउग्गम-उप्पार्यणदोसविरहिवाआहारे ।
चंडहाभिग्गहनिरओ; छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥२०॥

टबार्थ--सोल उद्गम दोष-१६-सोलस उग्गम-
दोसा आहाकम्मु १ देसीय २ पूइयकम्मे ३ य

* पाठांतरम् (चउविह)

૨૪૮

ગુરુગુણષટ્ત્રિંશત્ષટ્ત્રિંશિકાબાલાવબાધ.

મીસજાણ ૪ અ । ઠવણા ૫ પાહુડિઆણ ૬ પા-
 ઓયર ૭ કીય ૮ પામિચ્છે ૯ ॥ ૧ ॥ પરિઅટ્ટિણ ૧૦
 અભિદ્દુ ૧૧--ભિમન્ને ૧૨ માલોહડે ૧૩ ય અછિજ્જે
 ૧૪ અણિસિદ્ધ ૧૫ જ્ઞોયરણ ૧૬ સોલસ પિંદુગમે
 દોસા ॥ ૨ ॥ ” ૧૬ । તથા સોલ ઉત્પાદના દોષ ૧૬-
 “ધાઈ ૧ દૂઈ ૨, નિમિત્તે ૩, આજીવ ૪, વળી-
 ગમે ૫; તિગિચ્છા ય ૬ । કોહે ૭ માણે ૮ માયા
 ૯, લોભે ૧૦ અ હવંતિ દસ ણ ॥ ૧ ॥ પુર્વિ
 પચ્છા ૧૧ સંથવ ૧૨, વિજ્ઞા ૧૩ મંતેય ૧૪ ચુણ
 ૧૫ જોગે અ, ઉપ્પાયણાઈદોસા ૧૬; સોલસમે
 મૂલકમ્મે ય ॥ ૨ ॥ ” એ દોષ રહિત આહારના લેણહાર.
 ણ ૩૨ । તથા દ્રવ્ય, ૧ ક્ષેત્ર ૨, કાલ ૩, ભાવ ૪ રૂપ ચ્યાર
 મેદે અભિગ્રહના ધરણહાર ૫ ૩૬ ગુણના ધણી તે માહરા ગુરુત્ત્વ
 જાંખવા । એ આગળીસમી છત્રીસી જાંખવી. ॥૨૦॥

સોલસવર્યેણવિહિન્નૂ; સત્તરસવિહસંજંમંમિ ઉજ્જુત્તો ।
 તિવિરાહણાવિરહિઓ, છત્તીસગુણો ગુરૂ જયઉ ॥૨૧॥

ટબાર્થ--સોલ વચન વિધિના જાંખ, ૧૬-કાલતિ-
 અં ૩ લિંગતિઅં ૩ વયણતિઅં ૩ તહપરુક્ક ૧૦
 પચ્ચક્ક ૧૧ । ઉક્કયણાઈચઉક્કં ૧૫, અજ્ઞત્થં ૧૬
 ચેવસોલસમં ॥ ૧ ॥ તથા સત્તરંવિધસંજમ-૧૭-પંચાશ્રવથી
 વિરમણ ૫ પાંચ, પંચેન્દ્રિયનિગ્રહ ૫ ૧૦, કષાય ૪ અને દંડ ૩

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

२४९

नी विरतिरूप ए १७; अथवा—पुढवि—दग—अगणि—मा-
रुअ—वणस्सई विति चउ पणिदि अजीवे १०
पेहापेह पमज्जण, परिठवण मणो वएकाए ॥ १॥”
ए पण १७ एम ३३ । तथा तीन विराधना ते ज्ञान विराधना
१, दर्शन विराधना २, चारित्र विराधना ३ रहित. । ए छत्रीस
गुणे विराजमान ते माहरा गुरुत्व जाणवा. ए वीसमी छत्रीसी
जाणवी. ॥ २१ ॥

नरदिक्खंदोस अट्टारसेव अट्टार पाँवठाणाई ।

दूरेण परिहरंतो, छत्तीसगुणो गुरु जयउ ॥ २२ ॥

ट्वार्थ—नर जे पुरुषना दीक्षाना दोष अट्टार १८ तेहना
जाण- *बुडढो १ जडो २ कीवो ३ हठजुत्तो ४ त-
हय गहिलो ५ अविणीओ ६ अभीरु ७ इत्यादिक
आवश्यक निर्युक्तिथी जाणजो अट्टार ए १८ । अने अट्टार
पापस्थानक—प्राणातिपात १ मृषावाद २, अदत्तादान ३, मैथुन
४, परिग्रह ५, क्रोध ६, मान ७, माया ८, लोभ ९, राग
१०, द्वेष ११, कलह १२ अभ्याख्यान १३, पैशून्य १४, रति
अरति १५, परपरिवाद १६, माया मृषावाद १७, मिथ्यात्व-
शल्य १८ ए अट्टार पापस्थान दूरें परिहरता ए छत्रीस गुणे
विराजमान ते आचार्य गुणवंत जाणवा. ॥२२॥

* बाले १ बुडढे २ नपुंसे ३ य, कीव ४ जडे ५ य बाह्वि
६ । तेणे ७ रायावगारी ८ य, उम्मे ९ य अदंसणे १० ॥ १ ॥
दासे ११ दुट्टे १२ य मूढे १३ य. अणते १४ जुंगिप १५ इय ।
उवट्टिप १६ य भइप १७, सेहनिप्फेडिया १८ इय ॥ २ ॥

२५०

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

सीलंगसहस्साणं, धारंतो तह य बंभभेआणं ।

अट्टारसगमुर्यारं; छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥ २३ ॥

टबार्थ—अट्टार हजार सीलांगरथना धरणहार—ब्रह्म-
चर्यना भेद १८—“ओरालियं च दिव्वं; मणवयण-
काएण करणयोएणं; अणुमोयण कारवणे करणे
भेयट्टारस्स ॥ १ ॥ ए अट्टार अब्रह्मथी निवृत्त्या छे—एथी
अट्टार बंभवेर उदार कहीये ते ३६ ना धारणहार ते माहरा
गुरु जाणवा. २२—॥२३॥

उस्सगं दोसगुणवीस=वज्जओ सत्तरभेअं मरणविहिं ।

भवियजणे पयडंतो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥२४॥

टबार्थ—काउस्सगना १९ ओगणीस दोष रहित—घोड-
ग १ लय २ खंभाई ३ मालू; इत्यादि भाष्यथी जाणी
लेवा. १९ । तथा मरण समाधिना सत्तर भेद १७ भगवतीथी
जाणज्यो इत्यादिक अर्थ भव्य जनने उपदेशे प्रगट करवा ए
तेवीस २३ मी छत्रीसी गुणे बिराजमान ते गुरु जाणवा. ॥२४॥

वीसमसमाहिट्टाणे, दसेसणा पच गासंदोसे य ।

मिच्छेत्तं च चयंतो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥२५॥

टबार्थ—वीस असमाधि स्थानकना निवारक—“दवदव-
चारि १ पमज्जिय २, दुपमज्जियं ३ रित्तसिज्ज ४ आ-
सणि ५ । रायणियपरिभासी ६, थेर ७ भूओघाई

८ य ॥ १ ॥ संजलण ९ कोहणे १० पिठ्ठमंसिये
 ११ भिक्खभिक्खमाहारी १२ । अहिगरणकरोदी-
 रण १३, अकालसज्झायकारी ४ य ॥ २ ॥ सस-
 रक्खपाणिपाए १५, सद्दकरे १६ कलह १७ झंझ-
 कारी १८ । य । सूरूपमाणभोई १९, वीस इमे
 एसणासमिए २० ॥ ३ ॥ ” तथा दश एषणा दाष-“सं-
 कीय १ मक्खिय २ निखित्त ३ पिहिय ४ साहारिय
 ५ दायगु ६ म्मीसे ७ । अपरिणय ८ लित्त ९
 छड्डिअ १०, एसणदोसा दस हवन्ति ॥ १ ॥ ”
 तथा श्रसदोष पांच-धूमांगारक प्रमुख, एकविध मिथ्यात्व तेनो
 त्याग, ए छत्तीसगुणे सहित ते गुरु जाणवा. ए चोवीस छत्रीसी
 थइ. ॥ २५ ॥

इगवीससवल^{२१}चाया, सिक्खासील^{१५}स्स पनरठाणाणि।
 अंगीकरणेण सया, छत्तीसगुणो गुरु जयउ ॥ २६ ॥

टबार्थ--एकवीस सबलना त्यागी ते गाथा-“ तं ज-
 हओ हत्थकम्मं कुवन्ते मेहणुं च सेवन्ते रीइ भुंज-
 माणो आहाकम्मं च भुंजन्ते ॥ १ ॥ तत्तो य
 रायपिंडकीयं पामिच्चयं; अभिहडं छिज्जं भुंजन्ते,
 सबलेउपच्चंक्खिय ॥ २ ॥ छम्मासट्ठिभतरओ,
 गणागणे संकमं करेमाणे; मासट्ठिभतरतिन्निऊ-

२५२

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकावाळावबोध.

दग लेवाइ करेमाणे. ॥३॥ गिहंते अ अदिक्खं,
 आउट्टि तहा अणंतवहीयाए; पुढवीयठाण सि-
 ज्जं, निसहायं वा वि चेयंते ॥ ४ ॥ मासदिभ-
 तर ओस्सायट्ठाणाइतिन्निकूकंतो पाणायवाउट्ठीं
 कुव्वंते, मुसावयं तेय. ॥५॥ एवं सस्सिणद्धाए
 ससरक्खाचित्तमंतगसिलले लूंकोलावासपइट्ठा-
 कोलधुणा ते सीया वासो. ॥ ६ ॥ सडंसपाणस
 बीअे जीवउवसंताणउ भवे तहयठाणाइ; वेय-
 माणे सबले आउट्टिआए अ ॥ ७ ॥ आउट्टि मूल-
 कंदे; पुप्फेय फले अ बीयहरिये य; भुंजंते सब-
 लेऊ, तहेव संवच्छरस्संतो ॥ ८ ॥ दस दगदग
 लेवे कुव्वमाइट्ठाणाइ दसयवरिसतेचऊदियसी-
 ऊदगवग्धारीयहत्थमत्तेणं. ॥ ९ ॥

दव्वाइ भाययणेणं, वंदिज्जत्तभत्तपाणधित्तूणं
 भुंजइ सबलो एसो, इगवीसमो होइ नायव्वो
 ॥ १० ॥ ” ए २१ तथा शिक्षाशीलनां पन्नर स्थानक-
 *अह पन्न रसठाणेहिं-सुविणीएत्ती, वुच्चइ नि-
 यावित्ती अचवले अमाइ अकुतुहले. ॥१॥ अप्पं
 चाहिक्खिवई पवंधं च न कुव्वई, मित्तिज्जमाणो

* अह पन्नरसठाणेहिं, सिक्खासिलुत्ति वुच्चइ ।

धीयावित्ती अचवले, अमाइ अकुतुहले ॥ इति पाठांतरम्.

भयई, सुअं लछुं न मज्जई, ॥ २ ॥ न य पाव-
परिक्खेवी, न य मित्तेसु कुप्पइ १० । अपिप्य-
स्साविमित्तस्स, रहे कल्लाणभासई ॥ ३ ॥ क-
लहडमरवज्जअ, बुद्धेअभिजाइअ । हरिमं १४
पडिसंलीणे १५ सुविणीऊत्ति वुच्चइ. ॥ ४ ॥ ”
ए छत्तीसगुणे विराजमान गुरु जाणवा, ए पचवीसमी छत्रीसी
जाणवी. ॥ २६ ॥

बावीसपरीसहहियासणेण, चाएण चऊदसहं च ।
अब्भितरंगं थाणं, छत्तीसगुणो गुरू जयऊ ॥२७॥

टवार्थ—बावीस परीषह सहेवाने समर्थ तेनां नाम-
खुहा १ पिवासा २ सी ३ ऊहं ४, दंसा ५ ज्वेला
६ रड्ढित्थिओ ८ । चरिया ९ निसीहिया १०
सिज्जा ११, अक्कोस १२ वह १३ जायणा १४
॥ १ ॥ अलाभ १५ रोग १६ तणप्फासा १७,
मल १८ सक्कार १९ परीसहा । पन्ना २० अ-
न्नाण २१ सम्मत्तं २२, इअ बावीस परीसहा
॥ २ ॥ ” तथा चौद अभ्यंतर ग्रंथिना त्यागी तेनां नाम-
“ रागो दोसो य मिच्छत्तं ७ कसाथा ४ हास-
छक्कगं ६ । अगो वेउत्तिमे गंथा, अंतरंगा चउ-
दस ॥ १ ॥ ” ए चौद प्रकारनी ग्रंथीना त्यागी ए छव्वी-
समी छत्रीसी गुणे विराजमान ते माहरा गुरुत्तच्च जाणवा. ॥२७॥

२५४

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकावालावबोध.

पणवेइयावसुद्धं; छद्दोसविमुक्तं पंचवीसविहं ।

पडिलेहणं कुणंतो; छत्तीसगुणो गुरु जयउ ॥२८॥

टबार्थ—पांच वेदिका बांदणां देतां—वे हाथ जानुं विचें
 राखवा ए शुद्धवेदिका, १. बीजी च्यार ४ अशुद्धवेदिका, ए
 पांच वेदिकाएं विशुद्ध । वळी छ दोषथी विमुक्त--+आर-
 भडा संमदा; वज्जययव्वा य मोसली तइया;
 पप्फोडणा चउरथी विक्खित्ता अवेइया छट्ठा
 ॥ १ ॥ ए ६ छ दोष रहित वळी पंचवीस पडिलेहणाना
 करता—दिट्ठिपडिलेहणेगा; छउपक्खोडतिगतिगं-
 तिरिया । अक्खोडपमज्जणाया; नवनव× मुहप-
 त्ति पणवीसं. १ ए पंचवीस मुहपत्तीनी पडिलेहणाना
 करता ए सत्तावीसमी छत्रीसीगुणे करी सहित ते माहरा गुरु
 जाणवा. २७ ॥ २८ ॥

सत्तावीसविहंहिं; अणगारगुणेंहिं भूसियसरीरो ।
 नवकोडिसुद्धगाही; छत्तीसगुणो गुरु जयउ ॥२९॥

टबार्थ—साधु मुनिराजना २७ सत्तावीस गुणें युक्त-
 “ वयछक्कमिदियाणं च निग्गहो भावकरणछक्कं

+आरभडा १ संमदा २, मोसलि ३ पप्फोडणा ४ य विक्खित्ता ५।
 नच्चाविय ६ ति पडिलेहणाए वज्जिज्ज छद्दोसे ॥

× पाठांतरे—पणवीस पडिलेहा.

च । समणा विरागयाचि य, मणमाईणं निरो-
हों अ ॥ १ ॥ कायाण छक्कजोगम्मिजुत्तयावेय-
णाहियासणथा । तह मारणंति अहियासणा
एए अणगारगुणा ॥ २ ॥ ” एटले साधुजीने गुणें
करी शोभायमान छे शरीर जेहनो तथा नव ९ ते मन, वचन
कायाए करुं नही, करावुं नहि करतांने अनुमोदुं नहीं ए
नवकोटि विशुद्ध आहार, वसति, पात्र, उपगरणना ग्राहक छे
निर्दोष छे. ए छत्रीस २७-९ गुणे करी विराजमान ते माहरा
गुरु जाणवा. २८ ॥ २९ ॥

अडवीसल^{२८}द्धिपयडण-पउणो लोए तहा पयासंतो ।
अडविहपभार्वगत्तं; छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥३०॥

टबार्थ-अट्ठावीस महालब्धि प्रगट करवा महा निपुण
छे तेहना जाण-“ सम्माणुसव्वविरइ, मल विप्प-
मोसखेल सव्वुसहीविउव्वि आसीविसओही
रिउविउल केवल संभिन्न, चक्कि जिण हरिबल
चारण पुव्व गणहर पुलाए आहारग महु घय
खीरे आसवो कुट्टबुद्धीय बीयमइ पयाणुसारी
२८. आठ प्रकारना प्रभावकना गुणे विराजमान तद्यथा-
“ पावयणी १ धम्मकही २, वाई ३ नेमित्तिओ
४ तवस्सी ५ अ । विज्जा ६ सिद्धो ७ अ कई
८ अट्टेव पभावगा भणिया ॥ १ ॥ ” ए छत्रीस गुणे
विराजमान ते गुरू जाणवा. २९ ॥ ३० ॥

૨૫૬

ગુરુગુણષટ્ત્રિશત્ષટ્ત્રિશિકાબાલાવબોધ.

એગૂણતીસમેએ, પાવસુ^{૨૬}એ દૂરઓ વિવજ્જંતો ।

સગવિહસોહિગૂણગૂ, છત્તીસગુણો ગુરૂ જયત ॥૩૧॥

ટ્વાર્થ—એગૂણત્રીસ ૨૯ પાપશ્રુતની પ્રવૃત્તિના વર્જક છે—

“ અટ્ટનિમિત્તંગાઈ, દિવ્વુપાયંતરિલ્લભોમં ચ ।

અંગં સરલલ્લક્ષણ વંજણં ચ તિવિહં પુણિક્કિલ્લં

॥ ૧ ॥ સુત્તં વિત્તી તહ વત્તિયં ચ પાવસુઅમત્ત-

ણતીસવિહં । ગંધવ્વનટ્ટવત્થૂ—માત્તં ધણુવેયસં-

જુત્તં ॥ ૨ ॥ ” એ ઓગણત્રીસ ૨૯ પાપશ્રુતના ઉપદેશ

રહિત । અને સાત ૭ શુદ્ધિના ગુણે ગુણી. (તં) લહુયા ?

ઽઽલ્હાઈજણણં ૨, અપ્પપરનિયત્તિ ૩ અજ્જવં

સોહી ૪ દુક્કરકરણં ૫ વિણઓ ૬, નિસ્સલ્લતં ચ

સોહિગુણા ૭ ॥ ૧ ॥” એ ત્રીસમી છત્રીસી ગુણે વિરાજ

માન તે માદરા ગુરુ જાણવા ૩૦ ॥ ૩૧ ॥

મહમોહવંધંઠાણે, તીસં તહ અંતરારિલ્લક્કં ચ ।

લોએ નિવારયંતો, છત્તીસગુણો ગુરૂ જયત ॥૩૨॥

ટ્વાર્થ—ત્રીસમોહની ૭૦ કોડાકોડી સાગરસ્થિતિવં-

ધનાં સ્થાનક જેણે વાર્યો છે— “ વારિમજ્ઞેઽવગાહિત્તા,

તસે પાણેવિ હિંસઈ ૧ । છાણ્ણ મુહં હત્થેણં,

અંતોનાયં ગલેરવં ૨ ॥ ૧ ॥ સીસાવેદ્ધેણ વેદ્ધિતા

સંકિલેસેણ મારઈ ૩ । સીસંમિજે ય આહંતુ દુહ-

મારેણ હિંસઈ ૪ ॥ ૨ ॥ બહુજણસ્સ નેયારં, દીવં

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

२५७

नाणं च पाणिणं ५ । साहारणे गिलाणम्मि पडु-
 किच्चं न कुव्वइ ६ ॥३॥ साहूण धम्मकम्माओ,
 जो भंसेइ उवट्ठियं, । नेआउयस्स, मग्गस्स, अव-
 गारंमि वट्ठइ ८ ॥४॥ जिणाणं णंतनाणीणं, अवणं
 जे पभासइ ९ । आयरिय उवज्झाए, खिसई मंद-
 बुद्धिए १० ॥५॥ तेसिमेव य नाणीणं, सम्मं नो
 पडितप्पइ ११ । पुणो पुणो अहिगरणं, उप्पाए ति-
 त्थभेयए १२ ॥६॥ जाणं आहम्मिए, जोए पउं-
 जइ पये पये १३ । कामे वमित्ता पत्थेइ, इहंमि
 भविये इय १४ ॥७॥ अभिक्खणं अ बहुस्सुत्तं, जे
 भासंति बहुस्सुए १५ तह य अतवस्सी य, जे त-
 वस्सित्ति अहं वए १६ ॥८॥ जायतेयेण बहुजणं,
 अंतो धूमेण हिंसई १७ । अकिच्चमप्पणा काउं,
 कयमेएण भासइ १८ ॥९॥ नियडुवहि पणिहीए,
 पलिउंचे साइजोगजुत्ते य १९ । बेइ सव्वं मुसं
 वयसि, अज्झीण झंज्झए सया २० ॥१०॥ अद्धा-
 णंमि पविसित्ता, जो धणं हरइ पाणिणं २१ । वी-
 सं भित्ता उवाएणं, दारे तस्सेव लुप्पइ २२ ॥११॥
 अभिक्खमकुमारेउ, कुमारेहिं च भासए २३ ।
 एवमबंभयारीउ, बंभयारित्तिऽहं वए २४ ॥१२॥

२५८

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकावाष्ठावबोध.

जेणे वेसरियं नीए, वित्ते तस्सेव लुब्भइ २५ ।
 तप्पभावुट्ठिए वावि, अंतराय करेइ से २६ ॥१३॥
 सेणावइं पसत्थारं, भत्तारं च विहिंसइ २७ ।
 इट्ठस्स वावि निगमस्स, नायगं सिट्ठिमेव वा
 २८ ॥१४॥ अपस्समाणे पस्सामि, अहं देवत्ति
 वा वए २९ । अवण्णेणं च देवाणं, महामोहं
 पकुव्वइ ३० ॥१५॥ ए ३० त्रीस महामोहनी स्थानक
 रहित तथा अंतरंगवेरी छ ६ थी रहित—काम १, क्रोध २,
 लोभ ३, हर्ष ४, मान ५, मद ६ ए छना त्यागी ते एकत्रीसमी
 छत्रीसीना छत्रीसगुणे विराजमान ते माहारा गुरु जाणवा. ॥३२॥
 इगहियतीसविहाणं, सिद्धगुणाणं च पंच नाणौणं ।
 अणुकित्तणेण सम्मं, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥३३॥

टबार्थ—श्रीसिद्धभगवंतना इगतीस ३१ गुण यथा—
 “पडिसेहण संठाणे ५, वण्ण ५, गंध २, रस ५,
 फास ८, वेअे ३, य । पण पण दु पणट्ठ तिहा,
 इगतीसमकायसंगरुहा ॥१॥ अहवा कम्मे—“न-
 व दंसणम्मि चत्तारि आउए पंच आइमे अंते ।
 सेसे दो दो भेया, खिणभिलावेण इगतीसं
 ॥२॥” ए एकत्रीस गुण तथा पांच ज्ञान—मतिज्ञान १, श्रुत २,
 अवधि ३, मनःपर्यव ४, केवलज्ञान ५, ए सर्वना कहेवावाळा
 सम्मं—भले प्रकारं ए छत्रीस गुणे करी विराजमान ते माहारा
 गुरु जाणवा, ए बत्रीसमी छत्रीसी जाणवी. ॥ ३३ ॥

तह बत्तीसविहाणं, जीवौणं रक्खणम्मि कयचित्तो ।
जियचउव्विहोवसंगो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥३४॥

टवार्थ—तिमज जीवभेद बत्तीस तद्यथा—“ सुहुमेयर-
पुढविजलानलवाउवणणंत दस पत्तेया बित्तिच-
उसन्नियरयुआ, सोलस पज्जेयर बत्तीसं ॥१॥ ”
ए बत्तीस भेद जीवना तेनी दयाना अधिकारी, अथवा आ-
लोयण-निरुवलावेआवइमुहढधम्मयाअनिस्सीओ-
वहीणे; असिख्खानिप्पडिकम्मया ॥१॥ अन्ना-
यया अलोभे अनिभिख्खाअज्जवेसुइसम्मद्धिटी
समाहीअ, आहारे विणओवए ॥२॥ धिइमइअ
संवेगे पणहा सुविहि संवरे अत्तदोसोवसंहारे,
सव्वकामविरत्तया ॥३॥ पच्चख्खाणविउस्सगो,
अपमाए लवालवे । ज्ञाणसंवरयोगे अ उदए
मारणंतीए, ॥४॥ संगणं च परिन्नाए, पायच्छि-
त्तकरणे इय । आराहणाय मरणं, बत्तीसंयोग
संगही ५, ए ३२ योगना जाणं । अने जीत्या छे ४ च्यार
गतिथी उपना उपसर्गादि तेथी ए ३२-४ छत्तीसीना पात्र
ते जंगमतीर्थ महागुणसमुद्र मोक्षमार्गोपदेशक ते माइरा गुरू
जाणवा. ए तेत्तीसमी छत्तीसी जाणवी. ॥३४॥

बत्तीसदोसविरहिय, वंदणदौणस्स निच्चमहिगारी ।
चउविहविगह्विरत्तो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥३५॥

૨૧૦

ગુરુગુણવટત્રિશત્ષટત્રિશિકાવાલાવબોધ.

ટબાર્થ—વાંદણાંના બત્રીસ દોષના ત્યાગી તેહની ગાથા—
 દોસમળાઢી ૧ થઢીઅ ૨ પવિઢ ૩ પરિપિઢિયં ચ
 ૪ ટોલગઢ ૫ અંકુસ ૬ કચ્છભ ૭ રિંગીય ૮
 મન્યુ ૯ ઠવતં ૧૦ મળપઠઢ ૧૧ વેઢઅ ૧૨ બઢઢ
 ૧૩ ભયંતં ૧૪ ભયગોરવ ૧૫, મિત્તકારણાતિ-
 ન્નં ૧૬ પઢળીય ૧૭ રુઢઢ ૧૮ તજીય ૧૯ સઢ
 ૨૦ હીલ, ૨૧ વિપલિઅં ૨૨ અંચીઅં ૨૩ ઢિઢઢ-
 મઢિઢ ૨૪ સંગં ૨૫ કરત ૨૬ મ્મોઅળ, ૨૭
 આલિઢ્ઢળાલિઢ્ઢં, ૨૮ ડળં, ૨૯ ઉત્તરચૂલિઅ,
 ૩૦ મૂઅંઢઢર ૩૧ ચુઢલીઅ, ૩૨ બત્તીસદોસસુઢ્ઢં.
 ં ૩૨ દોષના ઢાલનાર । તથા ૪ વિકથાના ત્યાગી તે રાજ-
 કથા ૧, ઢેશકથા ૨, ભક્તકથા ૩, સ્ત્રીકથા ૪. ંમ . ં
 ૩૨-૪-૩૬ છત્રીસગુણે વિરાજમાન તે માહરા ગુરુ જાંળવા.
 ં રીતેં ં ચોત્રીસમી છત્રીસી જાળવી. ં પાંત્રીસમી ગાથાનો
 અર્થ જાળવો. ॥૩૬॥

તિત્તીસવિહાસૌયળ-વજ્જળજુગો અ વીરિયાયૌરં ।
 તિવિહં અણિગૂહંતો, છત્તીસગુણો ગુરૂ જયઠ ॥૩૬॥

ટબાર્થ—તેત્રીસ ૩૩ આશાતનાના વર્જક છે—“ પુરંઓ
 પવઢા સન્ને ગંતા ચિઢ્ઢળ નિસીયળાયમળે ।
 આલોયળ પઢિસુળળે, પુઠ્ઠાલવળે અ આલોં
 ॥૧॥ તહઠવઢંસ નિમંતળ. અઢ્ઢાયયળે તહઅપ-

डिसुणणे । अद्धत्तीय तत्थगए, किंतु मतज्जा-
यनो सुमणे ॥२॥ एवं एयं होउ कहकहं, तस्स
न सुमणो हवइ । तज्जाएणं हीलइ, पुणो पुणो
निट्ठरं भणइ ॥३॥ नो सिरसिकहं छित्ता, परि-
संभिता अणुट्ठिआइ । कहे संथारपाय घट्ठण,
चिट्ठच्च समासणे यावि ॥४॥ अहवा अरिहंताणं
आसायणाए सिजाए किंचिनाहीयं । जा कंठ
सुमुदिट्ठा तिच्चीसासायणा इति ॥५॥” ए ३३
अने तीन प्रकारना वीर्यं जिनशासनरे कामे गोपवता नथी.
ए छत्रीसी विराजमान ते परमोपकारी माहरा गुरु तत्त्व जा-
णवा । ए पांत्रीसमी छत्रीसी जाणवी. ॥ ३६ ॥

गणिसंपैयट्ठ चउविह, वत्तीसं तेसु निच्चमाउत्तो ।
चउविहविणयपवितो, छत्तीसगुणो गुरू जयउ ॥३७॥

टवार्थ—गणिसंपदा ८—“आहार १ सुअ २ स-
रीरे ३ वयणे ४ वायण ५ मइ ६ पओग ७ सइ
८ ए संपया खलु अट्ठमि संगह परिन्ना ॥१॥
ए एकेकना च्यार ४ भेद मिळया ३२ वत्रीस भेद थाये ते
 $८ \times ४ = ३२$ —आचारे १, श्रुते २, विनये ३, व्याक्षेपे ४, ए
च्यार विनययुक्त इम छत्रीसमी छत्रीसीना धरणहार मोक्षमा-
र्गना साधक, परभावविरक्त निर्मल शुद्धाध्यात्मभावध्यानी
संपूर्णानंदरसी सारणा—बारणा—चोयणा—पडिचोयणा—दक्ष,

२६२

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाबालावबोध.

साधु, साध्वी, श्रावक, श्राविकाना परम धर्माधारभूत वर्तमान
आगमधर ते आचार्य मांहरा गुरु जाणवा. एम छत्रीस छत्री-
सीना १२९६ वारसें छन्नु गुण जाणवा. ॥ ३७ ॥

जइवि हु सूरिवराणां, सम्मं गुणकित्तणं करेउं जे ।
सक्योवि नेव सकइ, कोहं पुण गाढमूढमई ? ॥३८॥

टबार्थ—यद्यपि आचार्य यथार्थ धर्मप्ररूपक यथार्थ मार्ग
वरतता जे सूरि कहेतां आचार्य वर कहेतां प्रधान तेहना गुण
क्षयोपशमी, क्षायकी, उपशमी, तथा औदयिक, सोमकारी,
परोपकारीनो कांड अंत नथी. ते गुणनो कीर्तन करवाने इन्द्र
पण समर्थ नहीं तो हुं जे गाढ मूढता सहित छे मांत जेहनी ते
किम संपूर्ण गुण कही सकुं ? पिण मोटकाना गुण कहेतां
आत्मा गुणीरागथी एकत्व पाम्यो ते गुणनो अर्थी थाये, गुणार्थी
थयो. आत्मा स्वगुणने प्रगट करे ते माटे चेतना पोतानी गुणीना
गुण गावा जगाडवी—जागृत करवी. ॥ ३८ ॥

तहविहु जहा सुआओ, गुरुगुणसंगहमयाउ भत्तीए ।
इअ छत्तीसं छत्तीसीआउ, भणियाउ इह कुलए॥३९॥

टबार्थ—तो पिण यथासूत्रें कहुं छे. गुरु जे शुद्धतत्त्वना
कथक तेना गुणनी छत्रीसीओ कही. ए कुलकने विषे पोताना
गुणना संग्रह करवा निमित्ते तथा भक्तिएं गुणनी छत्रीस छत्रीसी
करतां १२९६ बोल थया ते कहा. इति ॥ ३९ ॥

सिरिवयरसेण सुहगुरु—सीसेणं विरइअं कुलगमेयं ।
पढिऊणमसढभावा, भव्वा पावंतु कल्लाणं ॥ ४० ॥

इति गुरुगुणछत्तीसी समत्ता ॥

गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकावालावबोधः

२६३

टवार्थ—श्रीयुगप्रधान दश पूर्वधर संपूर्ण सूत्र अर्थना धारक; आकाशगामिनी प्रमुख महालब्धिना पात्र श्रीवज्रस्वामिना शिष्य जगत्रय उपकारी श्रीवज्रसेनगणि तेहना शिष्य जे गुणरागीमतिपणे ए कुलक रच्यो ते भणीने असठभावी एटलें जिनशासनभावितमती जीव भव्यात्मा पामे कल्याणनी परंपरा प्रत्ये. ए ४० मी गथानो अर्थ. ॥ ४० ॥

हवे टवाकारप्रशस्ति—

श्रीमत्खरतरगच्छे, पाठका राजसारसत्संज्ञाः ।
तच्छिष्यपाठकोत्तम धीराः श्रीज्ञानधर्माह्वाः ॥१॥
तेषां शिष्यप्रवराः, पाठका दीपचंद्राभाः ।
तेषां शिष्येणायं, बालधोधो विनिर्मितः ॥ २ ॥
मुनिगुणस्मरणालंकृतः, विशुद्धचित्तेन देवचंद्रेण ।
भव्यजनानुग्रहकृते, कृतः सदभ्यासरसिकेन ॥३॥

इति श्रीगुरुगुणषट्त्रिंशिकावाधबोधार्थः समाप्तः ।

Serving JinShasan

095600

gyanmandir@kobatirth.org

